

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.10.2003
KOM(2003) 603 endelig

2003/0232 (CNS)

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**Midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat ifølge Rådets afgørelse
2000/24/EF af 22. december 1999 som ændret**

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om ændring af afgørelse 2000/24/EF for at tage højde for udvidelsen af Den Europæiske
Union og EU's nye naboskabspolitik for det bredere Europa**

(forelagt af Kommissionen)

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat ifølge Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999 som ændret

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	5
2.	Retlige og institutionelle rammer	5
2.1.	Gældende lovgivning	5
2.2.	Garantiordningen.....	6
2.2.1.	Generalgarantien	6
2.2.2.	Risikodeling	7
3.	Oversigt over Bankens transaktioner uden for EU i henhold til mandatet.....	8
3.1.	Resumé af transaktionerne	8
3.2.	Fremskridt mod målet for risikodeling.....	9
3.2.1.	Oversigt	9
3.2.2.	Regionale udsving i risikodelingen i forbindelse med mandatet for 2000-2007	10
3.3.	Støtte til EU-politikker	11
3.3.1.	Støtte til SMV.....	11
3.3.2.	Bæredygtig udvikling og miljø	12
3.3.3.	Sundhed og uddannelse	12
3.3.4.	Regionalt samarbejde	12
3.3.5.	Overgang til udvikling	12
3.3.6.	Katastrofehjælp	12
3.4.	Samarbejde med EU-programmer og andre finansinstitutioner.....	13
3.4.1.	Kandidatlandene.....	14
3.4.2.	Det vestlige Balkan	15
3.4.3.	Middelhavslandene.....	15
3.4.4.	Latinamerika og Asien	15
3.4.5.	Den Sydafrikanske Republik.....	16
3.5.	Bankens instrumenter under mandatet	16

4.	Det operationelle miljø og begrænsninger	17
4.1.	Tiltrædelseslandene	17
4.2.	Balkanlandene	17
4.3.	Middelhavspartnerlandene	18
4.4.	Latinamerika og Asien	19
4.5.	Den Sydafrikanske Republik.....	19
5.	Forslag for fremtiden.....	19
5.1.	Retningslinjer	20
5.1.1.	En ny geografisk fordeling af det nuværende mandatvolumen inden for det gældende loft på 20,060 mia. EUR	20
5.1.2.	En begrænset geografisk udvidelse af mandatet til Rusland og de vestlige NIS-lande 21	
5.2.	Risikodeling	23
5.3.	Definition af politisk risiko	23
5.4.	Generalgarantien	24

Bilagsfortegnelse

Bilag 1: EIB's långivning i de central- og østeuropæiske lande	25
Bilag 2: EIB's långivning i Middelhavslandene	37
Bilag 3: EIB's långivning i Latinamerika og Asien	48
Bilag 4: EIB's långivning i Den Sydafrikanske Republik.....	62

Midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat ifølge Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999 som ændret

1. INDLEDNING

Denne rapport fremlægges for Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med artikel 1 og 2 i Rådets afgørelse 2000/24/EF af den 22. december 1999 som ændret ("Rådets afgørelse"). Midtvejsvurderingen af långivningsmandatet er eksplicit omtalt i artikel 1: "*Kommissionen aflægger rapport om anvendelsen af denne afgørelse senest den 31. januar 2004 eller seks måneder før nye tiltrædelsestraktater træder i kraft, og fremsætter om nødvendigt forslag til ændring af denne afgørelse. Rådet drøfter og træffer afgørelse om ethvert forslag med virkning fra den 1. august 2004 eller fra ikrafttrædelsesdatoen for alle nye tiltrædelsestraktater*".

I henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse skal rapporten for perioden fra mandatets ikrafttræden til den 31. december 2002 indeholde: oplysninger om lånetransaktionerne og om de fremskridt, der er gjort med risikodelingen, en vurdering af transaktionerne under ordningen og af samarbejdet mellem de finansielle institutioner, der opererer i de pågældende områder samt en vurdering af, hvorvidt långivningen i henhold til denne afgørelse har bidraget til at nå de relevante mål for Fællesskabets eksterne politikker.

De garantier, Fællesskabet yder i henhold til Rådets afgørelse, støttes af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande, som blev oprettet ved Rådets forordning (EF, Euratom) 2728/94 af 31. oktober 1994. Sideløbende med denne midtvejsvurderingsrapport og i henhold til Rådets forordning 1149/1999 af 25. maj 1999 om ændring af forordning 2728/94 fremsender Kommissionen en samlet beretning til Europa-Parlamentet og Rådet om garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande.

Denne midtvejsrapport falder i fire afsnit: første afsnit indeholder en oversigt over retsgrundlaget og en beskrivelse af garantiordningen i henhold til afgørelsen, andet afsnit giver et overblik over Bankens transaktioner i henhold til mandatet pr. 31. december 2002, tredje afsnit beskriver det operationelle miljø og de begrænsninger, Banken arbejder under, og i fjerde afsnit skitseres udsigterne og forslag til ændringer for den resterende mandatperiode. Rapporten suppleres af bilag med nærmere oplysninger og vurdering af Bankens transaktioner i de enkelte regioner (Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien, Den Sydafrikanske Republik).

Sammen med denne rapport fremsætter Kommissionen et forslag til revision af Rådets afgørelse (KOM 2003/...), der afspejler de foreslåede ændringer for den resterende del af mandatperioden.

2. RETLIGE OG INSTITUTIONELLE RAMMER

2.1. Gældende lovgivning

De retlige og institutionelle rammer for mandatet til EIB er fastlagt i:

- a) **Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999**¹ om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til projekter uden for Fællesskabet (Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien samt Den Sydafrikanske Republik).
- b) **Rådets afgørelse 1999/786/EF af 29. november 1999**² om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank (EIB) mod tab i forbindelse med lån til projekter til genopbygning af de jordskælvsramte områder i Tyrkiet.
- c) **Rådets afgørelse 2000/688/EF af 7. november 2000**³ om ændring af afgørelse 2000/24/EF med henblik på at udvide fællesskabsgarantien til Den Europæiske Investeringsbank til også at omfatte lån til projekter i Kroatien.
- d) **Rådets afgørelse 2000/788/EF af 4. december 2000**⁴ om ændring af afgørelse 2000/24/EF for at indføre et særligt handlingsprogram for Den Europæiske Investeringsbank til støtte for konsolidering og intensivering af toldunionen mellem Fællesskabet og Tyrkiet.
- e) **Rådets afgørelse 2001/778/EF af 6. november 2001**⁵ om ændring af afgørelse 2000/24/EF med henblik på udvidelse af fællesskabsgarantien til Den Europæiske Investeringsbank til også at omfatte lån til projekter i Forbundsrepublikken Jugoslavien⁶.
- f) **Styrelsesrådets beslutning af 28. marts 2000** om at give Banken tilladelse til udlån på grundlag af Rådets afgørelse af 22. december 1999.
- g) **Kautionskontrakten (Contrat de Cautionnement), som blev indgået af Kommissionen og EIB henholdsvis den 19. juli og 24. juli 2000** og ændret ved udveksling af breve underskrevet af Kommissionen og EIB henholdsvis den 13. september 2001 og 8. oktober 2001 og den 12. april 2002 og 6. maj 2002.

2.2. Garantiordningen

På grundlag af Rådets afgørelse består den nuværende garantiordning af to elementer: en generalgaranti og en risikodelingsordning.

2.2.1. Generalgarantien

Garantien er begrænset til 65 % af det samlede lånebeløb plus alle dermed forbundne beløb⁷. Under dette loft dækkes misligholdelser af individuelle lån de facto op til 100 %. Garantien dækker den kommercielle risiko, der ikke er garanteret af risikodelingsordningen (jf. nedenstående pkt. 2.2.2) samt den politiske risiko i alle

¹ Offentliggjort i EFT L 9 af 13.1.2000.

² Offentliggjort i EFT L 308 af 3.12.1999.

³ Offentliggjort i EFT L 285 af 10.11.2000.

⁴ Offentliggjort i EFT L 314 af 14. december 2000.

⁵ Offentliggjort i EFT L 292 af 9.11.1999.

⁶ Rådet bekræftede i sine konklusioner af den 14. april 2003, at Kosovo er støtteberettiget til EIB-transaktioner i henhold til denne udvidelse af mandatet.

⁷ Renter, provisioner, gebyrer, udgifter osv. i henhold til kautionskontrakten.

tilfælde. Generalgarantien gælder det samlede garanterede beløb uden skelnen mellem regionerne.

Det samlede låneloft er på 20,060 mia. EUR fordelt som følger:

– Central- og Østeuropa (CØE) ⁸	9,280 mia. EUR
– Middelhavslandene (MED)	6,425 mia. EUR
– Latinamerika og Asien (ALA)	2,480 mia. EUR
– Den Sydafrikanske Republik (RSA)	825 mio. EUR
– Det særlige handlingsprogram som led i EF's toldunion med Tyrkiet (Tyrkiet SAP (det særlige handlingsprogram for Tyrkiet))	450 mio. EUR
– Genopbygnings- og rehabiliteringsaktionen som følge af jordskælvet i Tyrkiet (TERRA)	600 mio. EUR

Garantien dækker en periode på syv år fra den 1. februar 2000 for Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien og fra den 1. juli 2000 for Den Sydafrikanske Republik og slutter den 31. januar 2007 for alle regioners vedkommende. Perioden forlænges automatisk med seks måneder, hvis de af Banken bevilgede lån ikke den 31. januar 2007 har nået de ovennævnte lofter. Under TERRA-programmet dækker garantien låneaftaler i en periode på tre år fra den 29. november 1999 med automatisk forlængelse seks måneder, hvis de af Banken bevilgede lån ikke har nået loftet ved udløbet af de tre år. Forpligtelsesperioden for TERRA udløb den 29. maj 2003.

Bankens transaktioner i henhold til Rådets afgørelse støtter *“de relevante mål for Fællesskabets eksterne politikker i forbindelse med investeringsprojekter i Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien samt Den Sydafrikanske Republik.”* Mens EU's udviklingspolitik dækker en bred vifte af spørgsmål, fokuserer EIB i sin långivning under mandatet på centrale områder til støtte for politiske mål. Dette behandles nærmere i nedenstående afsnit 3.3.

2.2.2. Risikodeling

Risikodelingsordningen adskiller de kommercielle og politiske risici i fællesskabsgarantien. Som anført i Rådets afgørelse skal EIB, hvor det er muligt, dække de kommercielle risici med passende ikke-statslige garantier fra tredjeparter, mens budgetgarantien i så fald kun dækker politiske risici i form af manglende valutaoverførsel, ekspropriation, krig og civile uroligheder.

Rådet opfordrer i sin afgørelse (artikel 1, stk. 3) Banken *“til at tilstræbe at dække de kommercielle risici i forbindelse med 30 % af sit udlån i henhold til denne afgørelse med ikke-statslige garantier, så vidt muligt på grundlag af individuelle regionale mandater. Denne procentsats kan udvides, når markedsbetingelserne gør det muligt.”* I et brev af 31. maj 2000 til Rådets formand erklærede EIB's formand: *“Banken vil naturligvis søge*

⁸ Dvs.: de vestlige Balkanlande (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Serbien og Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien).

at nå det overordnede niveau på 30 %. Imidlertid kan Banken ikke forpligte sig til at nå mål for brug af ikke-statslige garantier på grundlag af individuelle mandater, skønt den vil gøre sit bedste herfor.”

Nedenstående afsnit 3.2 indeholder en beskrivelse af risikodelingssituationen pr. 31. december 2002.

3. OVERSIGT OVER BANKENS TRANSAKTIONER UDEN FOR EU I HENHOLD TIL MANDATET

3.1. Resumé af transaktionerne

Dette kapitel indeholder et resumé og en generel vurdering af alle lån, som var undertegnet pr. 31. december 2002 ifølge Rådets afgørelse sammen med en oversigt af fordelingen på regioner og sektorer. Resultaterne præsenteres separat for CØE, MED (inkl. Tyrkiet SAP og TERRA), ALA og RSA i bilag 1 til 4.

Nedenstående tabel 1 viser, at de låneaftaler, der var indgået pr. 31. december 2002 (dvs. to femtedele af långivningsmandaternes varighed for CØE, MED og ALA og over en tredjedel af varigheden af mandatet for RSA), udgør 40 % af det samlede låneloft på 20,060 mia. EUR, men der er betydelige forskelle regionerne imellem. Tallet for CØE er lavere end gennemsnittet, fordi hovedparten af EIB-lånene til kandidatlandene er blevet gennemført uden fællesskabsgaranti under førtiltrædelsesfaciliteten, som EIB oprettede i 2000.

Tabel 1: Indgåede låneaftaler pr. 31. december 2002

Mandat		Låneaftaler			
Region	Loft mio. EUR	I alt mio. EUR	% af loftet	Antal lån	Gns. låne- størrelse mio. EUR
CØE	9 280	2 905	31	55	53
MED	6 425	3 177	49	44	72
ALA	2 480	1 113	45	23	48
RSA	825	252	31	6	42
Tyrkiet SAP	450	130	29	2	65
TERRA	600	450	75	3	150
I alt	20 060	8 027	40	133	60

Fordelingen på sektorer i nedenstående tabel 2 viser, at kommunikationssektoren (veje og telekommunikation) tegnede sig for næsten 40 % af de samlede udlån. Over halvdelen af lånene i denne sektor blev ydet i CØE-regionen, hvor Rumænien, Bulgarien og Serbien og Montenegro modtog de største beløb til rehabilitering og opgradering af veje og jernbaner samt anlæg af motorveje (jf. nærmere oplysninger i tabel 2 og 3 i bilag 1).

Vandsektoren (og diverse, dvs. byrenovering) absorberede 19 % af de samlede udlån, hvoraf hovedparten blev bevilget i Middelhavslandene, især Tyrkiet (spildevandsrensning og kloaknet samt rehabilitering og genopbygning af byinfrastruktur, der var ødelagt af jordskælv) og Algeriet (færdiggørelse af drikkevandsforsyningsnet). Der findes nærmere oplysninger i tabel 2 og 3 i bilag 2.

Energisektoren absorberede 18 % i den vurderede periode. Hovedparten gik til følgende Middelhavslande (jf. nærmere oplysninger i tabel 2 og 3 i bilag 2):

- Egypten: opførelse af naturgaskraftværk.
- Marokko: forøgelse af kapaciteten på samkøringslinjer på elområdet mellem Marokko og to af dets nabolande (Spanien og Algeriet) og opførelse af pumpemagasinanlæg.
- Tunesien: elektricitetstransport.

Tabel 2: Sektormæssig fordeling af låneaftaler indgået pr. 31. december 2002

Region	Energi		Kommunikation		Vand & diverse		Industri & tj.ydelser		Globallån		I alt	
	mio. EUR	%	mio. EUR	%	mio. EUR	%	mio. EUR	%	mio. EUR	%	mio. EUR	%
CØE	331	11	1 718	60	445	15	185	6	226	8	2 905	100
MED	705	22	941	30	755	24	386	12	390	12	3 177	100
ALA	341	31	299	27	20	2	355	32	98	9	1 113	100
RSA	2	1	100	40	0	0	0	0	150	59	252	100
Tyrkiet	90	69	0	0	40	31	0	0	0	0	130	100
SAP												
TERRA	0	0	0	0	300	67	75	17	75	17	450	100
I ALT	1 469	18	3 058	38	1 560	19	1 001	12	939	12	8 027	100

3.2. Fremskridt mod målet for risikodeling

3.2.1. Oversigt

Som forklaret under pkt. 2.2.2 dækker fællesskabsgarantien både politiske og kommercielle risici, med mindre der indgås aftaler om risikodeling. Under risikodeling forventes EIB at opnå garantier fra en tredjepart om at dække den kommercielle risiko med det mål at få 30 % af porteføljen sikret på den måde. For disse lån dækkes kun definerede politiske risici (manglende overførsel af valuta, ekspropriation, krig og civile uroligheder) under fællesskabsgarantien. Risikodelingsordningen har bidraget til at mobilisere forretningsbankgarantier for lån på nye markeder, især i ALA, som ellers ikke ville have været tilgængelige eller ville have været for dyre. Tabel 3 under pkt. 3.2.2 viser, at Banken ved udgangen af 2002 havde opnået, at 19 % af Bankens samlede bevilgede lån i henhold til mandatet var lån med risikodeling. Resultaterne svinger meget under mandatets forskellige regionale overskrifter. Målet på 30 % for transaktioner i henhold til mandatet er allerede mere end nået i Asien og Latinamerika, mens det er usandsynligt, at det bliver nået individuelt i CØE/Balkanlandene, MED eller RSA.

De fleste lånetransaktioner i tiltrædelseslandene blev imidlertid gennemført uden EU-garanti under førtiltrædelsesfaciliteten, som Banken indførte, efter at Rådets afgørelse var trådt i kraft. Når risikodelingen mellem EU-budgettet og EIB for lånetransaktioner i tredjelande analyseres, bør denne betydelige mængde ugaranterede lån også tages i betragtning. Nedenstående tabel 3 viser virkningerne af at klassificere udlån under førtiltrædelsesfaciliteten sammen med udlån med risikodeling under mandatet. Den samlede låneandel med risikodeling stiger fra 19 % (kun mandatet for 2000-2007) til 57 % (mandatet for 2000-2007 og førtiltrædelsesfaciliteten til sammen).

Banken har i mellemtiden også oprettet sin Middelhavspartnerskabsfacilitet med en låneramme på 1 mia. EUR til långivning i Middelhavslandene også uden EU-garanti. Selv om der ikke var indgået låneaftaler under denne facilitet indtil slutningen af 2002, er det indlysende, at de fremtidige låneaftaler inden for disse rammer vil øge Bankens effektive risikodelingsresultater endnu mere, ligesom det var tilfældet med førtiltrædelsesfaciliteten.

Det bør også fremhæves, at der indtil nu ikke er blevet fremsat anmodninger om indfrielse af EU-garantien for den politiske risikodækning.

3.2.2. Regionale udsving i risikodelingen i forbindelse med mandatet for 2000-2007

Der er følgende årsager til udsvingene i risikodelingen under de regionale delmandater:

- For det første er de fleste projekter under mandatet i **CØE** og Balkanlandene i den offentlige sektor og ligger derfor uden for risikodelingsområdet. Projekterne i den private sektor, dvs. mange lån med kommercielle garantier, indgås under førtiltrædelsesfaciliteten uden for mandatets rammer.
- For det andet har de fleste projekter i **Middelhavslandene** indtil nu også været i den offentlige sektor – hvilket i vid udstrækning skyldtes tidligere prioriteringer hos de regeringer, Banken har samarbejdet med under Euro-Middelhavspartnerskabet. Derfor er de fleste låneaftaler indtil nu blevet indgået med regeringer eller offentlige organer. Gennemførelsen af FEMIP bør imidlertid føre til øgede transaktioner med den private sektor i MED.
- For det tredje er **ALA**-mandatet i modsætning hertil specifikt knyttet til projekter af interesse for både EU og de berørte lande, især kommercielle/industrielle projekter, som involverer virksomheder i EU. Som følge heraf findes de fleste finansierede projekter i den private sektor og støttes af ikke-statslige garantier, hvilket forklarer, hvorfor en særligt høj procentdel af transaktionerne har været omfattet af risikodelingsordningen.
- Endelig har Banken endnu ikke foretaget nogen transaktioner med risikodeling i **Sydafrika**. Långivning til projekter i den offentlige sektor er indtil nu blevet støttet af statsgarantier. For så vidt angår projekter i den private sektor, som udgør 25 % af den samlede långivning i Sydafrika, er de fleste garanteret af førsteklasses lokale banker, hvis internationale bedømmelse er identisk med og oven i købet begrænses af bedømmelsen af Den Sydafrikanske Republik.

Tabel 3: Opnået risikodeling pr. 31. december 2002

Mandat		Låneaftaler			
Region	Loft mio. EUR	I alt mio. EUR	Risikodeling mio. EUR	Risikodeling i % under mandatet alene	Risikodeling i % under mandatet og uden for mandatet
CØE	9 280	2 905	456	15,7	73,3
MED	6 425	3 177	106	3,3	15,2
ALA	2 480	1 113	891	80,0	80,0
RSA	825	252	0	0	0
Tyrkiet SAP	450	130	0	0	0
TERRA (*)	600	450	-	-	-
EU-mandatet i alt	20 060	8 027	1 453	19,2	57,1
Førtiltrædelsesfacilitet II - CØE	8 500	6 269	6 269		
Førtiltrædelsesfacilitet II - MED		445	445		
Middelhavspartnerskabs- facilitet	1 000	0	0		
Uden for mandatet i alt	9 500	6 714	6 714		
Samlet i alt	29 560	14 741	8 167		

(*) Der er ikke forudsat risikodeling i Rådets afgørelse 1999/786.

3.3. Støtte til EU-politikker

Rådets afgørelse indeholder en orientering om, hvilke specifikke EU-politiske mål der skal nås i de forskellige regioner i mandatets løbetid. Det gøres i den 18. betragtning klart, at det vigtigste mål med långivningen i CØE-landene skal være at støtte EU's førtiltrædelsesstrategi og lette udvidelsesprocessen. Det hedder også i afgørelsen, at lån i ALA-gruppen skal rettes mod projekter, der både tjener EU's og modtagerlandenes interesser. I Middelhavslandene danner Euro-Middelhavspartnerskabet og Barcelona-processen de politiske rammer. Disse regionsspecifikke strategier behandles nærmere i bilagene til denne rapport og i afsnit 3.4. nedenfor.

Bredere bidrag til EU's politiske mål, som er nye eller vigtigere end tidligere, opsummeres i det følgende.

3.3.1. Støtte til SMV

Betydelige reformer i banksektoren har allerede gjort det muligt for EIB at iværksætte globale lånetransaktioner for at støtte og fremme langsigtet långivning til SMV, og denne finansieringsform ventes at vokse fortsat.

3.3.2. *Bæredygtig udvikling og miljø*

Bæredygtig udvikling er blevet et vigtigt element i gennemførelsen af mandatet, især i finansieringen af investeringer, som fremmer effektiv udvikling og forvaltning af lokale naturressourcer. Eksempler herpå er bl.a. opførelsen af et naturgaskraftværk i Egypten i 2002 (150 mio. EUR), udviklingen af en guldmine i Marokko i 2000 (30 mio. EUR) og af en fosfatmine i Jordan i 2000 (30 mio. EUR), skovplantning med henblik på fremstilling af papirtræ i Brasilien i 2001 (33 mio. EUR) (Veracel-skovbrugsprojektet i Brasilien, der bidrager til en bæredygtig skovudvikling i den fattige nordøstlige stat Bahia) og opførelsen af et gasfyret kraftværk i Argentina i 2001 (77 mio. EUR). Bankens politik blev tilpasset EU's sektorprioriteter (vand, energi, sundhed, landbrug og biodiversitet) på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002, og en strategisk samordning med Kommissionen er på vej. Mere generelt bliver **miljøhensyn** systematisk integreret i alle projekter i hele projektcyklussen på grundlag af EU's principper og standarder, og projektledere, også fra EU's private sektor, opfordres til at anvende international god praksis. Normalt bliver den første udbetaling under ethvert lån først foretaget, når miljøbetingelserne er opfyldt i de tilfælde, hvor der er afdækket store problemer under vurderingen.

3.3.3. *Sundhed og uddannelse*

I visse lande har Banken for nylig udvidet sin långivning til transaktioner på sundheds- og uddannelsesområdet. For eksempel blev følgende projekter underskrevet i 2002: opførelse af regionale sygehuse i Syrien og levering af udstyr hertil (lån på 100 mio. EUR) og levering af IT-undervisningsteknologi til grundskoler i Tyrkiet (lån på 50 mio. EUR). Disse transaktioner kan potentielt bidrage direkte til at lempe fattigdommen. På grund af lånefinansieringens følger for de offentlige udgifter og den makroøkonomiske udviklingsplanlægning er samordningen med andre donorer, lokale counterparty-midler og supplerende finansieringskilder væsentlig. Sådanne projekter gør det nødvendigt at se på integrationen af sociale og økonomiske politikker i et land.

3.3.4. *Regionalt samarbejde*

Mens regionalt samarbejde gennem store investeringsprojekter er en normal foreteelse både i EU og i tiltrædelseslandene, er det mere vanskeligt at gennemføre sådanne projekter uden for EU, men de er ikke desto mindre en vigtig forudsætning for en bæredygtig udvikling i alle Bankens geografiske indsatsområder. Udviklingslandene bruger i stigende grad regionalt samarbejde for at forbedre integrationen i verdensøkonomien ved at gøre noget ved grænseoverskridende problemer.

3.3.5. *Overgang til udvikling*

Bankens aktiviteter i Balkanlandene støtter en gnidningsløs overgang fra umiddelbar rehabilitering efter krigen til genopbygning og bæredygtig udvikling. Tidligere erfaringer på dette område viser tydeligt, at det er afgørende at sikre systematisk donorkoordinering.

3.3.6. *Katastrofehjælp*

Efter det ødelæggende jordskælv i Tyrkiet i august 1999 gik Banken under TERRA-mandatet ind i rehabilitering eller genopbygning af grundlæggende infrastruktur i

regionen, støttede mindre virksomheder, der havde mistet deres aktiver, og bidrog til at forhindre regionen i at glide længere ud i økonomisk depression i denne rehabiliteringsperiode. Der lægges særlig vægt på at forbedre regionens katastrofeberedskab ved at indføre mere sikre standarder for nybygninger, som finansieres med EIB-lån i dette jordskælvsområde.

3.4. Samarbejde med EU-programmer og andre finansinstitutioner

I den projekttype, Banken støtter, er samfinansiering et almindeligt træk og normalt en nødvendighed, eftersom EIB-finansieringen højst vil dække 50 % af projektbeløbet, som således skal suppleres af counterparty-midler eller af andre donorer og internationale finansielle institutioner. Herved bidrager EIB-finansieringen til at mobilisere indenlandske ressourcer og tiltrækker i mange tilfælde også internationale finansieringskilder.

Bankens foranstaltninger i den offentlige sektor kan kræve store politiske ændringer med henblik på at gøre omfattende investeringsprojekter økonomisk rentable og finansielt levedygtige. I så fald er en tæt samordning med andre bilaterale eller multilaterale organer, der er involveret i sektorreformer i landet, afgørende for at sikre de ønskede virkninger af en fælles indsats. Så går kapitalinvestering og teknisk bistand hånd i hånd.

Herved kan Banken også trække på ekspertisen i institutioner, som har speciale i at klare bredere sektormæssige og politiske problemer. En fælles indsats sikrer i mange tilfælde virkningerne af en sektorreform, øger investeringsprojekters levedygtighed og gør det mere sandsynligt, at disse efter gennemførelsen kan fungere inden for bedre lovgivningsmæssige rammer.

Nedenstående tabel 4 indeholder oplysninger om projekter finansieret under mandatet, hvor flere finansielle institutioner bidrager sammen og med projektlederne til finansieringen af projektets samlede omkostninger. Af et samlet lånebeløb på 8,027 mia. EUR, som blev ydet af EIB, vedrører de 4,696 mia. EUR samfinansierede projekter. Bilagene indeholder nærmere oplysninger om samarbejdet for hver af de geografiske regioner, der beskrives i tabel 4.

Tabel 4: Samfinansieringer pr. 31. december 2002

(Mio. EUR)

Region	Omk.	EIB	PHARE/ ISPA	Multilaterale institutioner og regionale institut.	Bilaterale	Balance ⁹
CØE	3 602	1 437	457	625	193	890
MED	5 923	1 944	-	928	744	2 307
ALA	7 782	1 015	-	410	1 704	4 653
RSA	-	-	-	-	-	-
Tyrkiet SAP	-	-	-	-	-	-
TERRA	986	300	-	158	-	528
I ALT	18 293	4 696	457	2 121	2 641	8 378

3.4.1. Kandidatlandene

I de lande, der ansøger om medlemskab af EU, gennemføres EIB's aktiviteter i forbindelse med EU's program for bistand til kandidatlandene med henblik på at forberede deres optagelse i EU, navnlig ved at finansiere investeringer, der sigter mod at integrere deres infrastruktur i EU's og ved at bistå SMV.

Koordineringen af Bankens indsats og Kommissionens strukturpolitiske førtiltrædelsesinstrument (ISPA)¹⁰ er i de to seneste år blevet særdeles vigtig for en vellykket gennemførelse af transport- og miljøprojekter gennem strukturering af hensigtsmæssige finansieringsplaner. På samme måde er samarbejdet med Kommissionens PHARE-instrument¹¹ blevet bekræftet, især på områderne regional udvikling og finansiering af SMV. Ud over hyppig PHARE-bistand i førinvesteringsfasen for at sikre, at de nødvendige undersøgelser gennemføres, og den nødvendige tekniske bistand ydes til støtte for EIB-projekter, samarbejder Banken også med PHARE om at samfinansiere infrastrukturprojekter.

Kommissionen og Banken samarbejder i øjeblikket om at udvikle to nye samfinansieringsordninger (den kommunale infrastrukturfacilitet og den kommunale finansieringsfacilitet). Begge ordninger kombinerer EIB-lån og EU-bevillinger (PHARE)

⁹ Funds of states, promoters and commercial banks.

¹⁰ Dette instrument hjælper de central- og østeuropæiske lande, der søger om medlemskab, med at forbedre miljøsituationen og udvikle transportnet.

¹¹ Bistandsprogram for Centraleuropa.

for at tilskynde finansielle institutioner, der arbejder i tiltrædelseslandene, til at øge deres udlån til kommunale investeringsprojekter.

3.4.2. *Det vestlige Balkan*

I de vestlige Balkanlande har et tæt samarbejde med de internationale finansinstitutioner været afgørende for EIB's engagement. Der er en god koordinering mellem EU's institutioner med henblik på at sikre den bedste blanding af bevillinger og EIB-lån i forbindelse med EU's bistandsprogram for genopbygning, udvikling og stabilisering (CARDS) og Det Europæiske Genopbygningsagentur. Banken samarbejder også tæt med Verdensbanken og EBRD inden for stabiliseringspagten og med afdækning, vurdering og samfinansiering af prioriterede projekter og sektorundersøgelser. I infrastrukturstyringsgruppen, som er et donorkoordineringsorgan, har Banken påtaget sig en ledende rolle.

I Balkanlandene har Banken også gennem en række **regionale undersøgelser** bidraget til at støtte den overordnede planlægningsproces. Den har gennemført den regionale undersøgelse af lufttrafikinfrastruktur (ATIRS) og har samarbejdet tæt med Europa-Kommissionen om den regionale transportinfrastrukturundersøgelse (TIRS).

3.4.3. *Middelhavslandene*

I Middelhavslandene og især i forbindelse med lånefaciliteten for investeringer og partnerskab mellem EU og Middelhavsområdet (FEMIP)¹² er Banken ved at udvikle en strategi, der kombinerer finansiering med bidrag til institutionsopbygning og politisk dialog for at etablere gunstige vilkår for investeringer i den private sektor gennem tæt samordning med andre institutioner (især Kommissionen, med programmer som MEDA¹³, og Verdensbanken).

3.4.4. *Latinamerika og Asien*

Projekter i ALA finansieres i forbindelse med brede samarbejdsaftaler, men er ikke knyttet til bestemte EU-bistandsprogrammer.

Banken støtter aktivt samfinansiering af projekter i ALA både som et middel til at mobilisere supplerende privat kapital og som en måde, hvorpå den kan opnå større effekt af anvendelsen af sine egne ressourcer. EIB's transaktioner er, når det er muligt, struktureret i partnerskab og på en måde, der sikrer komplementaritet med de internationale finansinstitutioner, regionale udviklingsbanker og banksektoren med det formål at skabe en så høj merværdi som muligt (jf. tabel 5 i bilag 3).

¹² En facilitet, der blev lanceret i oktober 2002, og som integrerer alle EIB-transaktioner i Middelhavsregionen (jf. bilag 2, pkt. 2.1).

¹³ MEDA-programmet er EU's vigtigste finansielle instrument til gennemførelse af Euro-Middelhavspartnerskabet. Programmet tilbyder tekniske og finansielle støtteforanstaltninger i forbindelse med reformer af økonomiske og sociale strukturer i Middelhavspartnerlandene.

3.4.5. Den Sydafrikanske Republik

Institutionelle spørgsmål i Sydafrika behandles hovedsagelig gennem et tæt samarbejde med det parallelle EU-finansierede bistandsprogram og det sydafrikanske finansministerium.

3.5. Bankens instrumenter under mandatet

Bankens vigtigste produkt i alle regioner er det såkaldte **standard senior loan** med strenge garantikrav i henhold til Bankens vedtægter. De fleste af EIB's foranstaltninger i Middelhavspartnerlandene og Balkanlandene har været baseret på disse lån. Af særlig værdi er de lange løbetider på op til 25 år til finansiering af infrastrukturprojekter, som ikke kan fås på de lokale markeder. Endvidere har Banken ydet lån til lokale banker med henblik på genudlån til SMV ("globale lån").

I Middelhavslandene er lånetransaktioner til miljøprojekter blevet suppleret med rentesubsidier og begrænsede bevillinger til teknisk bistand under programmet for miljøteknisk bistand i Middelhavsområdet (METAP)¹⁴. EIB stillede 9 mio. EUR til rådighed til miljøbeskyttelse i Middelhavslandene. Fra 1999 til den 31. marts 2003 blev der afsluttet 21 forundersøgelser i den offentlige sektor. Disse forundersøgelser har indtil nu ført til indkredsning af investeringer for 1,672 mia. EUR, som er eller vil blive støttet af EIB-lån for ca. 522 mio. EUR. Næsten 60 % af undersøgelserne fokuserede på forvaltning af vandressourcer (hovedsagelig spildevand og i mindre grad vandforsyning), og 31 % vedrørte fast affald.

I Middelhavslandene har Banken kunnet bruge **risikovillig kapital fra EU-budgettet** til at udvide kredit- og kapitalinvesteringlinjer til banker og også direkte til at investere i private aktiefonde. Efter samråd med de sydafrikanske myndigheder i 2001 bad Kommissionen Banken om at forvalte en del (50 mio. EUR) af sit støtteprogram i form af en finansieringsfacilitet med risikovillig kapital til at støtte nye iværksættere fra traditionelt dårligt stillede lokalsamfund, især ved at tilvejebringe aktiekapital. Denne ordning blev primært kanaliseret gennem det sydafrikanske industriudviklingselskab og er kommet særdeles godt fra start, idet 25 delprojekter blev finansieret (17 % af den samlede facilitet) i de første seks måneder efter iværksættelsen i marts 2002.

Der blev gjort en særlig indsats i **Ungarn, Polen, Tjekkiet og Sydafrika** for at udvikle EIB-finansieringen i den lokale valuta. Banken kunne takket være sin kreditbedømmelse (AAA) og et relativt avanceret lokalt valutamarked udstede euroobligationer i lokal valuta og mobilisere en tilsvarende transaktion i finansministeriet, så den kunne udstede sine lån til lokale låntagere i den lokale valuta. Dette har vist sig særdeles nyttigt for projekter, der betjener det lokale marked – typisk forsyningsvirksomheder med indtægter i lokal valuta – som optager lån i Banken med lange løbetider og således kan undgå risikoen ved udenlandsk valuta.

¹⁴ I henhold til dette program, der i 1990 blev iværksat af EIB og Verdensbanken i fællesskab, yder EIB midler til forberedende undersøgelser på miljøområdet, især vedrørende spildevand og spildevandsbortskaffelse.

4. DET OPERATIONELLE MILJØ OG BEGRÆNSNINGER

I det operationelle miljø i de forskellige regioner, hvor Banken gennemfører sine transaktioner, kan der forekomme faktorer, der virker begrænsende for udviklingen af dens aktiviteter. De mest iøjnefaldende faktorer i hver af regionerne kan opsummeres som følger:

4.1. Tiltrædelseslandene

Banken mener, at fire hovedfaktorer har påvirket dens långivning:

- Svagheder i de institutionelle rammer og administrative, institutionelle og organisatoriske flaskehalse har begrænset de lokale markeders **absorptionskapacitet**. Ikke desto mindre ses disse institutionelle og strukturelle begrænsninger som problemer på kort til mellemlang sigt, og EIB søger at støtte de lokale forvaltninger med at nedbringe virkningerne heraf over tid.
- **Budgetmæssige restriktioner** har ført til, at myndighederne har indtaget en selektiv holdning, når de skulle optage supplerende lån.
- Denne begrænsning blev forstærket af den **globale økonomiske afmatning**, som har påvirket vækstraterne i visse tiltrædelseslande.
- Endelig er der opstået yderligere vanskeligheder på grund af manglen på **garantier** til lokale segmenter i forbindelse med uprøvede juridiske/lovgivningsmæssige strukturer og de ofte langvarige procedurer, når lån kombineres med bevillingsmidler.

4.2. Balkanlandene

EIB's aktiviteter i de Balkanstater, der indgik i det tidligere Jugoslavien (dvs. med undtagelse af Slovenien), er først blevet genoptaget for nylig: i 1998 i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, i 2000 i Bosnien-Hercegovina og først i 2001 i de to største lande, som er Kroatien og Forbundsrepublikken Jugoslavien (Serbien og Montenegro). Efter næsten 10 års fravær – EIB's transaktioner i det tidligere Jugoslavien blev suspenderet i 1991 – har Bankens nye transaktioner under CØE-mandatet primært været rettet mod genopbygning og rehabilitering af den offentlige sektors infrastruktur som skitseret i forbindelse med stabiliseringspagten mellem modtagerlandene og det såkaldte internationale donorsamfund (hovedsagelig bestående af bilaterale donorer, andre internationale finansinstitutioner og Europa-Kommissionen).

Investeringsklimaet på Balkan er stadig meget ustabil med en række uløste problemer (især en manglende retsstat), hvilket lægger betydelige hindringer i vejen for investeringerne. De lokale offentlige institutioner er stadig svage, og det har af den grund været vanskeligt at etablere projekter.

For så vidt angår investeringer i den private sektor, er der anført en række begrænsninger nedenfor. Ikke desto mindre indledte Banken i 2002 en første transaktion med risikodeling for et industrisektorprojekt i Bosnien-Hercegovina og etablerede de første kreditfaciliteter for SMV (globale lån) i Kroatien. Bankens muligheder for at finansiere transaktioner i den private sektor har været noget begrænset af de særlige træk ved dens finansieringsinstrumenter (ingen risikovillig kapital, kun senior loans) og de strenge

garantikrav ifølge Bankens vedtægter. Da regeringerne ikke vil eller kan bakke den private sektors låntagning op med statsgarantier, kan potentielle projektledere i den private sektor ofte ikke tilbyde en garanti, der opfylder Bankens standarder. Samtidig har støtten til SMV gennem globale lån været begrænset på grund af den vanskelige økonomiske situation og vanskelighederne med at finde passende mellemled i de dårligt fungerende banksektorer i regionens lande. Yderligere fremskridt med Bankens långivning i disse sektorer vil afhænge af, hvor hurtigt reformen af virksomheds- og banksektoren skrider frem.

4.3. Middelhavspartnerlandene

Formålet med lånefaciliteten for investeringer og partnerskab mellem EU og Middelhavsområdet (FEMIP)¹⁵, som Banken i øjeblikket er ved at indrette sin organisation og sine medarbejderressourcer på, er at hjælpe Middelhavspartnerlandene med at klare den økonomiske og sociale modernisering og øgede regionale integration med henblik på den planlagte oprettelse af et frihandelsområde mellem Europa og Middelhavspartnerlandene i 2010. FEMIP skal primært fokusere på udviklingen af den private sektor. Endvidere har Banken besluttet at fokusere på regionale samarbejdsprojekter og investering i sundhed og uddannelse. FEMIP skal yde teknisk bistand til udformning af projekter og reformer i forskellige økonomiske sektorer.

I de fleste Middelhavspartnerlande kontrolleres en meget betydelig del af investeringerne i infrastruktur, naturressourcer og endog i industrien stadig af regeringerne. Der skal overvindes en række barrierer for at udvikle långivningen til den private sektor: de lokale finansmarkeders svagheder, det utilstrækkelige erhvervsmiljø, truslen fra sociale og politiske uroligheder og manglende garantier, der opfylder EIB's krav. I andre tilfælde har Middelhavspartnerlandene foretrukket at forbeholde EIB-ressourcer til projekter i den offentlige sektor, hvor risikodeling ikke er mulig og har overladt projekter i den private sektor til EIB-finansiering helt uden for mandatet eller blot til andre kilder, fordi ressourcerne under mandatet er begrænsede, og fordi det er svært at finde midler på markedet i den størrelsesorden og på gode vilkår som EIB-lån til disse offentlige projekter. De tyrkiske myndigheder insisterede f.eks. på, at transaktioner i den private sektor blev bevilget under førtiltrædelsesfaciliteten og ikke med risikodeling under det generelle mandat, fordi Tyrkiet har relativt let adgang til store virksomheder (som for nylig Toyota) med en glimrende kreditbedømmelse, som kan varetage hele finansieringspakken og garantien.

Der er en række områder eller omstændigheder (lokale og/eller små projektlederes finansiering af projekter, transaktioner i lokal valuta, garantier, kreditlinjer til private banker osv.), hvor risikovillig kapital i forbindelse med en bred vifte af instrumenter og bevillinger til teknisk bistand og investeringsstøtte er særlig velegnet til at opfylde den private sektors behov og således bidrage væsentligt til at udvide viften af EIB's transaktioner i Middelhavspartnerlandene og yderligere styrke merværdien heraf. Dette sker ved at lade Banken forvalte finansiering med risikovillig kapital under anvendelse af EU's budgetressourcer.

¹⁵ En facilitet, der blev lanceret i oktober 2002, og som integrerer alle EIB-transaktioner i Middelhavsregionen (jf. bilag 2, pkt. 2.1).

4.4. Latinamerika og Asien

På trods af eftervirkningerne af den asiatiske krise og situationen i Argentina blev der som før nævnt i løbet af de første tre år indgået låneaftaler for næsten halvdelen af mandatet. Dette er et klart udtryk for den store efterspørgsel efter EIB-lån, hvilket har tvunget Banken til at være selektiv og i mange tilfælde holde lånene under det beløb, der var ansøgt om og betydeligt under 50 %-grænsen for de samlede projektkostninger (gennemsnittet for mandatet indtil nu er 13%). Hvis det eksisterende loft skal opretholdes, vil det betyde, at denne situation fortsætter.

4.5. Den Sydafrikanske Republik

Til trods for et stort, velfungerende finansmarked begrænses tilførslen af langsigtet kapital stadig af, at de lokale bankers indenlandske ressourcer er til kortfristede lån og af deres begrænsede adgang til de internationale markeder som følge af risikovurderingen af landet. Under disse omstændigheder kan EIB's mulighed for at yde længerefristede lån forklare den kraftige efterspørgsel efter Bankens midler.

Den store efterspørgsel efter den facilitet med risikovillig kapital, Banken forvalter på Kommissionens vegne, tyder på, at der er et betydeligt potentiale for ressourcer af denne type til støtte for udviklingen af små og mellemstore virksomheder, der ikke kan skaffe de nødvendige garantier til at få adgang til Bankens egne ressourcer, men er fuldt ud i stand til at betale renter og afdrag på sekundær gæld eller ansvarlig lånekapital.

5. FORSLAG FOR FREMTIDEN

Nedenstående tabel 5 viser den planlagte anvendelse af de forskellige regionale rammebeløb for den resterende mandatperiode i henhold til den aktivitetsplan, Bankens bestyrelse godkendte i december 2002, hvor der tages højde for den ekstra indsats, som blev vedtaget for Middelhavslandene og virkningerne af udvidelsen. Disse fremskrivninger viser en garanteret lånevolumen, som ligger lidt over mandatets samlede loft. Fremskrivningerne giver også et lille overskud i ALA og RSA. Banken understreger imidlertid, at disse fremskrivninger af aktiviteterne i ALA og RSA blev begrænset for at overholde de eksisterende lofter, og den kan udlåne supplerende beløb i disse regioner. Som følge heraf bør de oprindelige lofter for ALA og RSA bevares, hvilket giver et samlet underskud på 442 mio. EUR¹⁶ sammenholdt med det overordnede loft.

¹⁶ 442 mio. EUR = 231 mio. EUR + 167 mio. EUR (ALA-margin) + 44 mio. EUR (RSA-margin) (jf. tabel 5).

Tabel 5: Fremskrivninger af långivningen for hver region

(Mio. EUR)

Region	Låneaftaler	EIB-fremskrivninger				Samlet anvendelse	Lofter	Margin
	2000-2002	2003	2004	2005	2006*			
CØE	2 905	1 030	1 055	1 055	1 055	7 100	9 280	2 180
MED	3 177	1 360	1 310	1 620	1 580	9 047	6 425	-2 622
ALA	1 113	350	350	250	250	2 313	2 480	167
RSA	252	115	138	138	138	781	825	44
Tyrkiet SAP	130	160	160	0	0	450	450	0
TERRA	450	150	0	0	0	600	600	0
EIB-lån under mandatet i alt	8 027	3 165	3 013	3 063	3 023	20 291	20 060	-231

* pr. 31. januar 2007

5.1. Retningslinjer

Under hensyntagen til disse fremskrivninger på den ene side og udviklingen i EU's udenrigspolitiske prioriteter på den anden foreslår Kommissionen, at der foretages en række ændringer i det nuværende mandat.

5.1.1. *En ny geografisk fordeling af det nuværende mandatvolumen inden for det gældende loft på 20,060 mia. EUR*

5.1.1.1. Sydøsteuropa

Kommissionen foreslår, at den nuværende CØE-finansieringsramme omlægges til også at dække Bulgarien, Rumænien, Tyrkiet og de vestlige Balkanlande¹⁷ (en ny ramme til de sydøstlige nabolande) i overensstemmelse med aftalen fra København om at finansiere førtiltrædelsesstøtte til Tyrkiet fra 2004 af "førtiltrædelsesstrategiposten" i de finansielle overslag. Loftet for denne nye finansieringsramme skal i så fald ligge på 9,185 mia. EUR (jf. tabel 6 nedenfor). Dette beløb er i overensstemmelse med Tyrkiets andel i MED-mandatet indtil slutningen af 2002. Ifølge den afgørelse, Rådet traf i Barcelona i marts 2002, kan Tyrkiet stadig få støtte til alle FEMIP-aktiviteter.

5.1.1.2. Middelhavspartnerne

Kommissionen foreslår, at den nye låneramme til **MED** omdefinieres, så den inkluderer den planlagte långivning under FEMIP som ønsket af Rådet i Barcelona i marts 2002 og på linje med initiativet om det "bredere europæiske naboskab"¹⁸. Efter overførslen af

¹⁷ Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Serbien og Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

¹⁸ Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd, meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet KOM (2003) 104.

Tyrkiet vil det reviderede loft for MED beløbe sig til 6,520 mia. EUR (jf. nedenstående tabel 6).

5.1.1.3. Øvrige regioner

Skønt Banken mener, at der er gode muligheder for øget långivning i ALA i overensstemmelse med de retningslinjer, der blev bekræftet på topmødet i Madrid i maj 2002¹⁹ og på ASEM 4-topmødet i København i september 2002²⁰, er der ingen margin inden for det overordnede loft til at gå ud over de grænser, som blev sat i 1999. Kommissionen foreslår derfor at fastholde disse grænser. De samme argumenter gælder for Den Sydafrikanske Republik.

5.1.2. *En begrænset geografisk udvidelse af mandatet til Rusland og de vestlige NIS-lande*²¹

I forbindelse med afgørelsen om at oprette det nuværende mandat opfordrede Rådet Kommissionen til at genoverveje muligheden for en fremtidig udvidelse af garantiaftalerne til Rusland, Ukraine og Moldova. I sin meddelelse om "det bredere europæiske naboskab" foreslår Kommissionen blandt andet gradvis og målrettet at øge EIB's långivning til Rusland, Ukraine, Moldova (og senere hen Belarus) i tæt samarbejde med EBRD og andre relevante internationale finansinstitutioner. En udvidelse af EIB's aktiviteter skal udformes, så de nye naboers reformbestrebelse belønnes. En sådan udvidelse skal afspejle regionens politiske betydning for EU samt behov for øgede investeringer i infrastruktur, der kan støttes gennem EIB-projekter. Med hensyn til Rusland skal långivningen også bygge på den erfaring, der er høstet i forbindelse med det aktuelle långivningsmandat til støtte for miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst²².

En udvidelse af EIB's mandat til landene i regionen skal støtte EU's bredere europæiske naboskabspolitik og de mål, der er opstillet i den forbindelse. Den bør være tilstrækkeligt fleksibel til at imødekomme partnerlandenes behov på disse områder inden for felter, hvor Banken har sin ekspertise. Långivning fra EIB vil være af særlig interesse til støtte for miljøet (især rensning af miljøbrændpunkter med grænseoverskridende konsekvenser) og udvidelsen af de transeuropæiske net (til transport-, telekommunikations- og energiinfrastruktur) på grundlag af Bankens erfaringer i andre regioner.

I meddelelsen om det bredere europæiske naboskab foreslås det, at bistand knyttes til benchmarks for reformer til de nye naboer i forbindelse med landespecifikke handlingsplaner. For at sikre en sammenhængende strategi for alle bistandsinstrumenter

¹⁹ Stats- og regeringscheferne fra EU og Latinamerika og Vestindien opfordrede Kommissionen, banken og Den Interamerikanske Udviklingsbank til at fremsætte initiativer på visse områder, der er væsentlige for den økonomiske udvikling.

²⁰ Dette blev også bekræftet i EU's strategi i forhold til Asien, som blev vedtaget i december 2002, og på EU-topmøderne med Indien og Kina.

²¹ De vestlige nye uafhængige stater (Ukraine, Moldova, Belarus).

²² Rådets afgørelse 2001/777/EF af 6. november 2001 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med en særlig långivningsaktion til fordel for udvalgte miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst som led i den nordlige dimension (EFT L 292 af 9.11.2001, s. 41).

bør et udvidet EIB-mandat knyttes til ret enkle benchmarks eller udløsermekanismer for Rusland og de vestlige NIS-lande. Der skal i den sammenhæng anvendes få, enkle og målbare benchmarks af "ja/nej-typen" (for at afgøre, om EIB skal gå ind i et land eller ej). Det, der kan udløse EIB-lån i et bestemt land, kan være regeringens godkendelse af en handlingsplan, som Kommissionen udvikler i tæt samarbejde med partnerlandene. Kommissionen skal underrette Banken herom.

I betragtning af den tid, der er brug for til gennemførelsen, er det kun realistisk at planlægge et mindre beløb til denne periode. Den indledende låneramme vil beløbe sig til 300 mio. EUR i alt til de berørte lande. Det forekommer hensigtsmæssigt at indføre udvidelsen trinvis: (i) en rådsbeslutning om at udvide EIB's långivning til denne gruppe af lande, (ii) efter godkendelse af den fælles handlingsplan udløses lån til hvert enkelt kvalificeret land ved en kommissionsbeslutning om at "aktivere" långivningsmandatet. Med hensyn til Rusland skal udvidelsen imidlertid gælde sådanne projekter, der i øjeblikket omfattes af Rådets afgørelse 2001/777/EF, så snart loftet på 100 mio. EUR er nået.

Det planlagte beløb er naturligvis lavt og vil især i de vestlige NIS-lande indebære betydelige startomkostninger for Banken, som kun vil kunne amortiseres på længere sigt gennem større mandater. Derfor skal EIB først begynde at forberede investeringer i disse lande og et eventuelt større program ud over det nuværende mandats tidshorisont, når godkendelsen af handlingsplanen vil aktivere beslutningen. I denne forbindelse skal det bemærkes, at Banken i modsætning til EBRD i øjeblikket hverken har kapacitet eller erfaring til at operere i de vestlige NIS-lande og heller ikke har etableret en lokal tilstedeværelse der.

De planlagte 300 mio. EUR til denne nye gruppe af lande skal underlægges de samme regler som det generelle mandat og falder inden for generalgarantidækningen på 65 %, der gælder for hele mandatet.

Nedenstående tabel 6 viser de her foreslåede ændringer.

Tabel 6: Foreslåede reviderede lofter

(Mio. EUR)

Region	Låneaftaler	Reviderede mandatfremskrivninger				Foreslåede reviderede lofter
	2000-2002	2003	2004	2005	2006	
Sydøsteuropæiske naboer	3 675	1 170	1 330	1 505	1 505	9 185
MED	2 407	1 038	925	1 050	1 100	6 520
ALA	1 113	350	350	333	334	2 480
RSA	252	115	138	160	160	825
Tyrkiet SAP	130	160	160	0	0	450
TERRA	450	150	0	0	0	600
I alt	8 027	2 983	2 903	3 048	3 099	20 060
Rusland og de vestlige NIS-lande			50	100	150	300
EIB-lån under det reviderede mandate i alt	8 027	2 983	2 953	3 148	3 249	20 360

Forslagene til EIB-långivning og de nuværende skøn for makrofinansiel bistand og Euratom-lån for den resterende mandatperiode kan absorberes inden for garantifondens disponible margin. Den detaljerede analyse findes i den separate samlede beretning om garantifonden.

5.2. Risikodeling

På baggrund af den risikodeling, der var opnået pr. 31. december 2002 (jf. pkt. 3.2), virker det ikke hensigtsmæssigt at ændre det eksisterende mål for risikodeling på 30 % for resten af mandatet. I henhold til den nuværende Rådsafgørelse vil Banken fortsat blive opfordret til at sigte efter så vidt muligt at dække dette mål på grundlag af individuelle regionale mandater.

5.3. Definition af politisk risiko

Siden vedtagelsen af Rådets afgørelse i 1999 har erfaringerne fra EIB og andre låneorganisationer vist, at den øgede långivning i forbindelse med private-offentlige partnerskaber kan gøre det nødvendigt at udvide definitionen af politisk risiko for at dække tilfælde, hvor værtsregeringer (eller andre offentlige myndigheder) bryder visse kontrakter (f.eks. koncessionsaftaler eller "off-take-aftaler"), og det herefter mislykkes at håndhæve en voldgiftskendelse mod den relevante offentlige myndighed (kontraktbrud kombineret med retsnægtelse). En sådan risikodækning tilbydes normalt af andre multilaterale finansielle institutioner (bl.a. Verdensbankgruppen og andre regionale udviklingsbanker).

EIB har forsigtigt foreslået at basere dækningen af kontraktbrud/retsnægtelse på de betingelser, der tilbydes af MIGA (agenturet for multilaterale investeringsgarantier) (hvor alle medlemsstater også er aktionærer) med henblik på at gøre risikodelingsordningen mere effektiv. Hvis kontraktbrud inkluderes under den politiske risikodækning, vil det formentlig blive lettere at øge antallet af lån med risikodeling fra EIB, hvilket således vil støtte EIB's bestræbelser på at øge långivningen til den private sektor i henhold til mandatet. En sådan styrket politisk risikodækning er velegnet i tilfælde, hvor kommercielle långivere er parate til at påtage sig de kommercielle (eller kreditmæssige) risici ved et projekt, men kræver støtte fra en multilateral institution med henblik på at mindske de politiske risici. En samlet dækning af politiske risici bør derfor omfatte kontraktbrud/retsnægtelse.

I praksis vil udvidelsen af den politiske risikodæknings rækkevidde under fællesskabsgarantien betyde, at en investor eller projektvirksomhed i tilfælde af brud på eller afvisning af visse kontrakter normalt skal henholde sig til en konfliktløsningsmekanisme (f.eks. voldgift) i den tilgrundliggende kontrakt og først opnå en kendelse om den lidte skade. Hvis investor efter en bestemt frist ikke kan få gennemført resultatet af konfliktløsningsmekanismen, eller hvis konfliktløsningsmekanismen som følge af værtsregeringens foranstaltninger ikke fungerer, vil den politiske risiko "kontraktbrud/retsnægtelse" blive en realitet, og EIB vil ønske fællesskabsgarantien indfriet.

På grundlag af MIGA's erfaringer må følgerne for budgettet siges at være ret begrænsede. Siden 1999, da MIGA først indførte denne dækningstype, er der ikke registreret krav i forbindelse med den risiko. Et potentielt krav blev undgået i 2002 takket være intensive forhandlinger. Dette skyldes formentlig, at kontraktbrud kombineret med retsnægtelse betyder, at låntager har et krav mod værtsregeringen. Hvis en multilateral institution som MIGA eller EIB er involveret, skulle det derfor have en afdæmpende virkning, idet værtsregeringen vil være mindre tilbøjelig til først at bryde eller afvise en kontrakt og derefter fortsætte med at nægte at rette sig efter en voldgiftskendelse eller dom, der går den imod.

Endvidere vil EIB fortsat indtage en ret selektiv holdning til sin finansiering af transaktioner uden for EU, og dens långivning vil blive støttet af Bankens status som privilegeret kreditor, når den opererer som en offentlig EU-institution.

Derfor foreslås det at udvide den politiske risiko til kontraktbrud kombineret med retsnægtelse.

5.4. Generalgarantien

På baggrund af denne rapport og analysen af anvendelsen af garantifonden foreslår Kommissionen ikke i forbindelse med denne vurdering at ændre dækningsgraden for generalgarantien. Denne vil fortsat være på 65 % af det samlede lånebeløb for den resterende del af mandatperioden. Spørgsmålet behandles nærmere i den separate rapport om garantifonden.

EIB's långivning i de central- og østeuropæiske lande**1.1 Mål og prioriteter***1.1.1 Tiltrædelseslande*

EIB's långivning i tiltrædelseslandene foregår under det EU-garanterede mandat og under førtiltrædelsesfaciliteten uden EU-garanti, begge med EIB's egne ressourcer.

Fælles for disse to lånemuligheder er fokuseringen på førtiltrædelsesstøtte og europæisk integration. Kriterierne for projekters støtteberettigelse er grundlæggende de samme under begge ordninger.

I overensstemmelse med betragtning 18 i Rådets afgørelse støtter bankens udlånsaktiviteter i tiltrædelseslandene Fællesskabets førtiltrædelsespolitik og letter dermed udvidelsesprocessen. I den henseende er bankens metoder på lande- og sektorniveau nært forbundet med EU's politiske prioriteringer og med de pågældende landes behov hvad angår overholdelsen af Fællesskabets regelværk og sammenhængen med EU's infrastruktur. Bankens aktiviteter er tilpasset tiltrædelsespartnerskaberne og sammenholdes med Kommissionens rapporter om udviklingen i tiltrædelseslandene. Et tæt samarbejde med Kommissionen sikrer konsekvens og synergi i forhold til EU's vigtigste finansieringsinstrumenter, herunder PHARE og ISPA.

EIB's långivning til støtte for udvidelsesprocessen er fokuseret på følgende prioriteringer:

- Regionaludvikling
- Kommunikationsinfrastruktur
- Det naturlige miljø og bymiljøet
- Rationel energianvendelse
- Udvikling af den private sektor
- Sundhed og uddannelse.

1.1.2 Vestbalkan

Banken deltager i de såkaldte Quick-Start- og Near-Term-programmer, som også har deltagelse af Kommissionen, Verdensbanken og EBRD.

Der lægges særlig vægt på grænseoverskridende regionale projekter inden for transport og energi.

1.2 Resultater og vurdering af transaktionerne pr. 31. december 2002

Under mandatet har Banken indgået 55 låneaftaler i Central- og Østeuropa og på Balkan til et samlet beløb på 2 905 mio. EUR pr. 31. december 2002. Lånene var i høj grad koncentreret i nogle få lande: Rumænien og Bulgarien tegnede sig for mere end halvdelen af EIB-långivningen under mandatet i regionen; lån til Det Tidligere Jugoslavien, Den Slovakiske Republik og Kroatien for andre 30 %. For de øvrige landes

vedkommende bidrog "førtiltrædelses-effekten" og Fællesskabets nye bistandsinstrumenter, der er indført siden 2000 (SAPARD og navnlig ISPA), til at sænke tempoet for indgåelsen af låneaftaler, der garanteres af Fællesskabet. Denne tendens blev tydeligere efter oprettelsen af førtiltrædelsesfaciliteten (uden for mandatet og uden fællesskabsgaranti) og de særlige faciliteter til SMV og kommuner.

Tabel 1: Geografisk fordeling af EIB's långivning pr. 31. december 2002

INDGÅEDE LÅNEAFTALER			
Land	Antal lån	Beløb (mio. EUR)	%
Tiltrædelses- og kandidatlande			
Bulgarien	10	377	13%
Ungarn	1	40	1%
Litauen	2	60	2%
Rumænien	17	1 276	44%
Slovakiet	6	339	12%
Slovenien	1	35	1%
Subtotal	37	2 127	73%
Vestbalkan			
Albanien	3	81	3%
Bosnien-Hercegovina	2	85	3%
Kroatien	8	276	9%
Serbien og Montenegro	5	336	12%
Subtotal	18	778	27%
I ALT	55	2 905	100%

Tabel 2: EIB-lån til CØE fordelt på lande og sektorer

Regioner	Energi		Kommuni- kation		Vand og div.		Industri og tj.ydelser		Globalån		Indgåede lån i alt	
	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%
Tiltrædelses- og kandidatlande												
Bulgarien	60	16%	267	71%	0	0%	0	0%	50	13%	377	100%
Ungarn	0	0%	40	100%	0	0%	0	0%	0	0%	40	100%
Litauen	0	0%	60	100%	0	0%	0	0%	0	0%	60	100%
Rumænien	111	8%	660	53%	415	33%	0	0%	90	7%	1 276	100%
Slovakiet	0	0%	129	38%	30	9%	160	47%	20	6%	339	100%
Slovenien	0	0%	35	100%	0	0%	0	0%	0	0%	35	100%
Tiltrædelses- og kandidat- lande i alt	171	8%	1 191	56%	445	20%	160	8%	160	8%	2 127	100%
Vestbalkan												
Albanien	30	37%	51	63%	0	0%	0	0%	0	0%	81	100%
Bosnien- Hercegovina	60	71%	0	0%	0	0%	25	29%	0	0%	85	100%
Kroatien	0	0%	230	83%	0	0%	0	0%	46	17%	276	100%
Serbien og Montenegro	70	21%	246	73%	0	0%	0	0%	20	6%	336	100%
Vestbalkan i alt	160	21%	527	68%	0	0%	25	3%	66	8%	778	100%
I ALT	331	11%	1 718	60%	445	15%	185	6%	226	8%	2 905	100%

Banken har været en vigtig bidrager til næsten alle større jernbaneprojekter i tiltrædelseslandene. Som eksempler kan nævnes prioriterede strækninger af jernbanenettet i Polen og moderniseringen af tre jernbanelinjer i Ungarn, som udgør en del af de fælleseuropæiske korridorer IV og V.

Blandt de vigtigste finansieringsprojekter for veje kan nævnes moderniseringen af hovedveje i Polen, udvikling af motorvejsnettet i Den Tjekkiske Republik samt moderniseringen af Via Baltica, Via Hanseatica og Vilnius-Klaipeda-motorvejen i Litauen.

I de kommende år vil der ligeledes blive ydet støtte til modernisering af de største luftfartsknudepunkter og visse regionallufthavne. Banken har allerede finansieret omfattende projekter såsom udvidelsen af Warszawas lufthavn og moderniseringen af flyvekontrollsystemerne over hele regionen.

Banken fortsætter desuden sin støtte til Fællesskabets mål i form af samfinansiering i samarbejde med EU af projekter på miljøområdet, navnlig investeringer i vandforsyning og spildevandsbortskaffelse. Det er et vanskeligt marked for Banken, især fordi de pågældende regeringer ofte prioriterer dette område lavt som følge af begrænsede nationale budgetmidler, og den disponible indkomst er forholdsvis lav, hvilket begrænser mulighederne for takstforhøjelser. Trods sådanne problemer er der gennem de senere år sket en kraftig stigning i långivningen til miljøprojekter.

Gennem Bankens långivning til transportinfrastruktur, som ofte samfinansieres med PHARE og ISPA, har man ydet støtte til økonomisk og social udvikling og samhørighed og dermed lettet de pågældende landes vej imod EU-medlemskabet.

Bankens forholdsvis begrænsede indsats har været koncentreret om energidistributionsnet og forsyningssikkerhed. Der er ligeledes ydet finansiering til modernisering og rensning af kraftværker. Eftersom långivningen til alternativ energi er stigende i de 15 nuværende medlemsstater, er det planen at udbygge denne aktivitet i tiltrædelseslandene.

Banken anvender Innovation 2000-initiativet (i2i)²³ i tiltrædelseslandene, navnlig inden for sundhed og uddannelse, i henhold til en anmodning fremsat på Det Europæiske Råds møde i Stockholm i 2001. Behovene er store med hensyn til omstrukturering af uddannelsessystemer og effektivisering af sundhedsvæsenet. Hidtil er der indgået låneaftaler for i alt 725 mio. EUR, eller 17 % af i2i-lånene, i tiltrædelseslandene, heraf 100 mio. EUR under mandatet.

Tabel 3 indeholder nærmere oplysninger om de indgåede låneaftaler med angivelse af, hvorvidt projekterne omfatter risikodeling eller ej.

²³ Dette initiativ blev lanceret af EIB-gruppen i kølvandet af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon (marts 2000) med henblik på at fremme udviklingen af en europæisk økonomi baseret på innovation og viden.

Tabel 3: Indgåede EIB-låneaftaler i Central- og Østeuropa pr. 31 december 2002

Tiltrædelses- og kandidatlande				
Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risikodeling
Bulgarien	2000	Anlæggelse af to motorvejsstrækninger på den fælleseuropæiske korridor VII mellem Sofia og Sortehavet	100	Nej
	2000	Bygning af en kombineret (vej og jernbane) bro på den fælleseuropæiske korridor mellem Vidin (Bulgarien) og Calafat (Rumænien)	50	Nej
	2000	Globallån til finansiering af små og mellemstore projekter	10	Nej
	2001	Modernisering af prioriterede hovedveje	30	Nej
	2001	Modernisering af jernbanelinjen Plovdiv-Dimitrovgrad-Svilengrad	70	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter (to lån)	30	Ja
	2002	Genopbygning og modernisering af havneinfrastruktur og -udstyr	17	Nej
	2002	Modernisering af eldistributionssektoren	60	Nej
	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter	10	Ja
I alt			377	
Ungarn	2001	Rehabilitering og modernisering af jernbanenettet	40	Nej
I alt			40	
Litauen	2000	Genopbygning og modernisering af havneinfrastruktur i Klaipeda	10	Nej
	2001	Anlæggelse og modernisering af vejstrækninger på fælleseuropæiske korridorer (Via Baltica, Via Hanseatica og Vilnius-Klaipeda-motorvejen)	50	Nej
I alt			60	

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Rumænien	2000	Opgradering af eltransmissionsnettet	96	Nej
	2000	Opgradering af faciliteter til affaldsindsamling, -behandling og -bortskaffelse samt elforsyningsudstyr i Constantas havn	15	Nej
	2000	Rehabilitering og modernisering af omkring 650 km veje	245	Nej
	2000	Modernisering af 60 togsæt i Bukarests metro og sikkerhedsforbedringer i en delvis færdigbygget tunnel	115	Nej
	2000	Modernisering af sporvognsnettet i Bukarest	7	Nej
	2000	Modernisering af billetterings- og pladsreservationssystemet samt af vedligeholdelsesudstyr til jernbaner	15	Nej
	2000	Genopbygning og modernisering af byinfrastruktur i Bukarest	110	Nej
	2000	Genopbygning af grundlæggende infrastruktur, der er beskadiget af kraftige oversvømmelser, gennemførelse af projekter til forvaltning af vandløb og forebyggelse af oversvømmelser	250	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter (to lån)	40	Ja
	2002	Rehabilitering og modernisering af omkring 745 km hovedveje	240	Nej
	2002	Modernisering af vandforsynings- og kloaknet i fem kommuner	55	Nej
	2002	Forbedring af sejlforholdene i Donaus delta	38	Nej
	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter og bidrag til modernisering af en bank (to lån)	50	Ja
I alt			1 276	

Slovakiet	2000	Opførelse af fabrik til motorkøretøjer i Bratislava	160	Ja
	2000	Modernisering af telekommunikationsnettet	50	Ja
	2000	Globallån til finansiering af små og mellemstore projekter	20	Ja
	2001	Opførelse af vejbro over Donau og flere strækninger af indfaldsvejene i Bratislava	45	Nej
	2001	Tilpasning og teknisk modernisering af strækningerne Hronsky Benadik-Nova Bana og Nova Bana-Rudno og Hronom af I/65	34	Nej
	2002	Anlæggelse og/eller modernisering af vandforsynings- og kloakeringsinfrastruktur	30	Nej
I alt			339	
Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko-delning
Slovenien	2001	Udvidelse og modernisering af det faste telekommunikationsnet	35	Ja
I alt			35	
TILTRÆDELSSES- OG KANDIDAT-LANDE I ALT			2 127	

Vestbalkan

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Albanien	2000	Genetablering og modernisering af omkring 86 km veje i Albanien's vigtigste nord-syd-korridor	34	Nej
	2001	Opgradering af eltransmissions- og -distributionsnettet	30	Nej
	2001	Genetablering af grundlæggende infrastruktur i havnen i Durrës og anlæggelse af mole	17	Nej
I alt			81	
Bosnien- Hercegovina	2000	Genetablering af eltransmissions- og -forsyningsnet	60	Nej
	2002	Modernisering af cementfabrik og opførelse af ny produktionslinje	25	Ja
I alt			85	
Kroatien	2001	Genetablering og modernisering af det kroatiske jernbaneafsnit af den fælleseuropæiske korridor Vc	40	Nej
	2001	Teknisk modernisering af prioriterede afsnit af hovedvejsnettet	60	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter (tre lån)	46	Ja (af 36 mio.)
	2002	Anlæggelse af to motorvejsstrækninger	60	Nej
	2002	Genetablering af motorveje	50	Nej
	2002	Modernisering af flyvekontrol	20	Nej
I alt			276	

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Serbien Montenegro	og 2001	Genetablering af transportinfrastruktur i Serbien og Montenegro; reparation af veje, genopbygning af mole i havnen i Bar og infrastrukturarbejder i Beograds internationale lufthavn	66	Nej
	2002	Genetablering af 860 km veje og motorveje	95	Nej
	2002	Genetablering af de vigtigste jernbaneakser	85	Nej
	2002	Genetablering og modernisering af elinfrastruktur	70	Nej
	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter	20	Nej
I alt			336	
VESTBALKAN I ALT			778	
TILTRÆDELSSES- OG KANDIDATLANDE I VESTBALKAN I ALT			2 905	

Tabel 4: Samfinansiering (mio. EUR)

Land	År	Projekt	Udgift	EIB	PHARE /ISPA	Multi- laterale institutioner	Bilaterale institutioner	Øvrige
Tiltrædelses- og kandidatlande								
Bulgarien	2002	Modernisering af eldistributions-sektoren	153	60	0	41	0	52
Litauen	2001	Anlæggelse og modernisering af vejstrækninger i fælleseuropæiske korridorer	153	50	65	0	0	38
Rumænien	2000	Forbedring af eltransmissions-systemet	200	96	21	54	0	29
	2000	Genetablering af veje IV	491	245	72	0	0	174
	2002	Forstærkning og modernisering af omkring 745 km hovedveje	480	240	25	0	0	215
	2002	Opgradering af vandforsynings- og kloaknet i fem kommuner	253	55	163	0	0	35
Slovakiet	2002	Anlæggelse og/eller genetablering af vandforsynings- og kloakerings-infrastruktur	120	30	60	0	0	30
Slovenien	2001	Udvidelse og modernisering af det faste tele-kommunikationsnet	75	35	0	40	0	0
Tiltrædelses- og kandidat-lande i alt			1 925	811	406	135	0	573

Land	År	Projekt	Udgift	EIB	PHARE /ISPA	Multi- laterale institutioner	Bilaterale institutioner	Øvrige
Vestbalkan								
Albanien	2000	Genetablering og modernisering af omkring 86 km veje	71	34	8	0	20	9
	2001	Modernisering af eltransmissions- og -distributionsnet	191	4	0	45	96	46
	2001	Genetablering af grundlæggende infrastruktur i havnen i Durrës og anlæggelse af mole	35	17	1	13	2	2
Bosnien- Hercegovina	2000	Genopbygning af elforsyning	223	60	0	70	62	31
	2001	Genopbygning af jernbaner	112	40	17	21	3	31
	2002	Modernisering af cementfabrik og opførelse af ny produktionslinje	75	25	0	25	0	25
Kroatien	2002	Anlæggelse af to motorvejsstrækninger	177	60	0	60	0	57
	2002	Genetablering af motorveje	112	50	0	47	0	15
	2002	Modernisering af flyvekontrol	47	20	0	20	0	7
Serbien og Montenegro	2001	Genetablering af transportinfrastruktur	132	66	25	0	0	41
	2002	Genetablering af 860 km veje og motorveje	191	95	0	75	2	19
	2002	Genetablering af de vigtigste jernbaneakser	171	85	0	61	8	17

2002 Genetablering og modernisering af elinfrastruktur	140	70	0	53	0	17
Vestbalkan i alt	1 675	626	51	490	193	317
TILTRÆDELSSES- OG KANDIDAT- LANDE I VESTBALKAN I ALT	3 602	1 437	457	625	193	890

EIB's långivning i Middelhavslandene**2.1 Mål og prioriteter**

Med henblik på at give væksten fornyet dynamik i partnerlandene i Middelhavsområdet udtrykte man på Det Europæiske Råd i Barcelona i 2002 ønske om et nyt, omfattende initiativ for Middelhavsområdet. EIB reagerede på opfordringen ved at udvide og omstrukturere alle sine operationer i Middelhavsområdet og integrerede dem i den nye Euro-Middelhavsinvesteringsfacilitet og -partnerskabet (FEMIP), som finansministrene fra de 15 EU-medlemsstater og de 12 partnerlande i Middelhavsområdet lancerede på et møde i Barcelona den 18. oktober 2002. Formålet er at hjælpe Middelhavslandene med at møde udfordringerne til økonomisk og social modernisering og styrket regional integration med henblik på den planlagte indførelse af et frihandelsområde mellem Europa og Middelhavslandene inden 2010. FEMIP vil især være fokuseret på udviklingen af den private sektor. Banken har desuden besluttet, at FEMIP skal fokusere på regionale samarbejdsprojekter samt investeringer i sundhed og uddannelse. Der skal ydes teknisk bistand til udformning af projekter og reformer inden for forskellige økonomiske sektorer.

Med henblik herpå råder EIB over midler under de nuværende Euro-Middelhavsmandater, ressourcer til risikokapital, som banken har fået tildelt over EU-budgettet, samt midler til teknisk bistand og investeringsstøtte, som Unionen stiller til rådighed i henhold til beslutningerne fra Det Europæiske Råds møde i Barcelona (marts 2002). EIB vil gennemføre FEMIP i tæt samarbejde med alle deltagere i regionens udvikling: Europa-Kommissionen, Europas banker og Middelhavslandene, multi- og bilaterale finansieringsinstitutioner.

Alle Bankens aktiviteter i regionen vil blive samlet under FEMIP-paraplyen, der består af følgende finansieringsmuligheder:

- (1) videreførelse af EIB's transaktioner med egne ressourcer under den nuværende garanterede långivning inden for Euromed samt mandater for risikokapital under MEDA,
- (2) långivning med bankens egne ressourcer til finansiering af projekter af gensidig interesse for EU og partnerlandene i henhold til mandatet (1 mia. EUR i perioden 2002-2006), som banken fik i Nice inden for rammerne af Euro-Middelhavsinvesteringsfaciliteten og -partnerskabet. Denne långivning finder sted i henhold til artikel 18 i EIB's vedtægter og uden brug af EU-garantier til dækning af politiske/kommercielle risici,
- (3) yderligere 1,5 mia. EUR over fem år i henhold til beslutningen på Det Europæiske Råds møde i Barcelona.

Bankens långivning under mandatet gennemføres hovedsagelig inden for rammerne af Euro-Middelhavspartnerskabet til støtte for den økonomiske udvikling i de pågældende lande. Bankens långivning omfatter støtte til enkeltstående investeringsprojekter og gennem mekanismen for globallån til mindre projekter og SMV, samtidig med at man styrker den finansielle sektor i de forskellige lande. Banken yder også lån under TERRA-

programmet (genopbygnings- og genetableringsforanstaltninger efter jordskælvet i Tyrkiet) og under det særlige handlingsprogram for Tyrkiet (SAP).

I henhold til bestemmelserne for Euro-Middelhavspartnerskabet suppleres EIB's udlån af egne ressourcer med rentegodtgørelser (til lån på miljøområdet) og risikokapital fra EU's budget, som forvaltes af Banken.

Ud over udlån under mandatet er EIB på Rådets anmodning i færd med at lancere et program for udlån med egne ressourcer uden budgetgaranti under Euro-Middelhavsinvesteringsfaciliteten og -partnerskabet.

2.2 Resultater og vurdering af transaktionerne pr. 31. december 2002

Det andet lånemandat til MED (6 425 mio. EUR i perioden 2000-2007, dvs. gennemsnitlig 918 mio. EUR årligt) var en betydelig styrkelse (en stigning på mere end 19 %) sammenholdt med det første lånemandat (2 310 mio. EUR i perioden 1997-1999, dvs. et gennemsnit på 770 mio. EUR om året).

De overordnede resultater under det andet mandat målt som omfanget af indgåede låneaftaler har været tilfredsstillende. Den forholdsvis høje låneudnyttelse under det andet mandat har været ledsaget af en betydelig ændring i låntagernes relative andel. Tabel 1 nedenfor (geografisk fordeling af långivningen i referenceperioden) viser, at der blev indgået låneaftaler med egne ressourcer i ni lande, dvs. alle Middelhavslandene undtagen Malta, Cypern og Israel. Med en andel på 24 % er Tyrkiet (undtagen TERRA og SAP) blevet den største låntager under dette mandat. De øvrige store låntagere er Tunesien, Algeriet, Marokko og Egypten, som også var blandt de største låntagere under det første mandat.

Tabel 1: Geografisk fordeling af EIB's långivning pr. 31. december 2002

INDGÅEDE LÅNEAFTALER			
Land	Antal lån	Beløb mio. EUR	%
Algeriet	6	544	14%
Egypten	6	480	13%
Gaza-Vestbredden	1	10	0%
Jordan	2	60	2%
Libanon	1	45	1%
Marokko	8	503	13%
Syrien	1	100	3%
Tunesien	11	665	17%
Tyrkiet	8	770	20%
Tyrkiet SAP	2	130	3%
TERRA	3	450	12%
I ALT	49	3 757	100%

Tabel 2 viser den sektormæssige sammensætning af EIB-långivningen, og det fremgår, at vand og diverse, kommunikation (herunder vejinfrastruktur) og energi udgør de vigtigste målsektorer for EIB-støtten. Energisektoren tegnede sig allerede for mere end 21 % af den samlede långivning under det første mandat, men kommunikationssektoren, der udgjorde 6 % under det første mandat, er vokset betydeligt.

Den offentlige sektor tegner sig for størstedelen af EIB-långivningen, idet stort set alle infrastrukturer og forsyningsvirksomheder fortsat er i offentligt eje i de fleste partnerlande i Middelhavsområdet.

Gennem globallån ydes der på den anden side støtte til udvikling af den private sektor. Banken har sat fokus på SMV-sektoren ved at stille kreditlinjer og aktieinvesteringslinjer til rådighed for lokale banker og ved at investere i en række private investeringsfonde. EIB har andele i de fleste af de fonde, der opererer i regionen, har spillet en pionerrolle ved udviklingen af sådanne værktøjer og fungerer i kraft af sin tilstedeværelse som katalysator for andre investorer. Banken har også haft held til at oprette **kreditlinjer** i de fleste partnerlande i Middelhavsområdet og derigennem givet lokale banker mulighed for eller tilskyndelse til at tilbyde mellem- og langfristede lån til en lang række SMV samt bidraget til skabelse af et betydeligt antal arbejdspladser. EIB-støtten til SMV omfattede levering af en bred vifte af finansielle produkter (lån med deltagelse i selskabskapital, betingede eller underordnede lån), som skal videreudvikles inden for rammerne af **FEMIP** ved hjælp af den større mængde risikokapital, som Kommissionen vil levere.

Tabel 2: EIB-lån til Middelhavslandene fordelt på lande og sektorer

Land	Energi		Kommunikation		Vand og div.		Industri og tj. ydelser		Globallån		Indgåede lån i alt	
	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%
	EUR		EUR		EUR		EUR		EUR		EUR	
Algeriet	0	0%	263	48%	225	41%	56	10%	0	0%	544	100%
Egypten	300	63%	50	10%	50	10%	0	0%	80	17%	480	100%
Gaza-Vestbredden	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	10	100%	10	100%
Jordan	0	0%	0	0%	0	0%	60	100%	0	0%	60	100%
Libanon	0	0%	45	100%	0	0%	0	0%	0	0%	45	100%
Marokko	210	42%	153	30%	110	22%	30	6%	0	0%	503	100%
Syrien	0	0%	0	0%	0	0%	100	100%	0	0%	100	100%
Tunesien	195	29%	205	31%	120	18%	20	3%	125	19%	665	100%
Tyrkiet	0	0%	225	29%	250	32%	120	16%	175	23%	770	100%
Tyrkiet SAP	90	69%	0	0%	40	31%	0	0%	0	0%	130	100%
TERRA	0	0%	0	0%	300	67%	75	17%	75	17%	450	100%
I ALT	795	21%	941	25%	1 095	29%	461	12%	465	12%	3 757	100%

Finansiering af **offentlige infrastrukturprojekter** er fortsat en vigtig opgave for Banken, idet sådanne projekter ofte udgør et vigtigt grundlag for udviklingen af den private sektor. Som led i støtten til projekter i den offentlige sektor har banken kunnet afsætte betydelige beløb (25 % af den samlede långivning, dvs. en tredjedel af operationerne over for den offentlige sektor) til projekter med klare miljøfordele. De fleste af disse projekter vedrører levering af rent vand og kloakering. Andre sådanne projekter vedrører affaldsbehandling eller genopretning af forurenede områder. I mange tilfælde har Bankens støtte til sådanne miljøprojekter været baseret på forundersøgelser, der finansieres under METAP's program for teknisk bistand. Inden for disse sektorer, hvor en rimelig pris for en forbedret tjeneste ofte er af central betydning for slutbrugerne, og hvor eksterne faktorer ofte skaber en kile mellem den ofte lave interne forrentning af en finansinvestering og en højere økonomisk rentabilitet, har adgangen til rentegodtgørelser finansieret via Kommissionens midler vist sig at være nyttige.

Beslutningen om at medtage **sundhed og uddannelse** på listen over støtteberettigede sektorer blev truffet af Bankens bestyrelse sidst i 2000. I beslutningen anerkender man den menneskelige kapital's betydning for udviklingen af den private sektor. Idet partnerlandene i Middelhavsområdet i modsætning til andre regioner i verden tilsyneladende ikke har nogen konkurrencefordele i kraft af deres udgifter til ufaglært arbejdskraft, er en veluddannet arbejdsstyrke en væsentlig faktor for beslutninger om

private investeringer, navnlig hvad angår direkte udenlandske investeringer. Banken har bevæget sig væk fra sit tidligere fokus på fysiske infrastrukturprojekter og har været i stand til hurtigt at iværksætte støtte til den sociale infrastruktur i flere lande. Selv om Bankens første interventioner inden for sundhed og uddannelse er sket i den offentlige sektor, kan man udmærket forestille sig, at man på et senere tidspunkt vil overveje private projekter, når blot deres økonomiske fordele påvises, og der kan stilles de nødvendige garantier. Eftersom finansiering i lokal valuta kan være hensigtsmæssig til sådanne projekter, er der mulighed for at anvende risikokapitalen til sikkerhedsstillelse for lokal låntagning.

Tabel 3: Indgåede EIB-låneaftaler i Middelhavslandene pr. 31 december 2002

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko-delning
Algeriet	2000	Færdiggørelse af tre afsnit af øst-vest-motorvejen, sydvest og sydøst for Alger - Banque Algérienne de Développement	95	Nej
	2001	Færdiggørelse af forsyningsnet til drikkevand mellem Taksebt-dæmningen og Algier	225	Nej
	2002	Anlæggelse af en motorvejs-strækning	73	Nej
	2002	Opførelse og drift af en ny cementfabrik	56	Ja
	2002	Forbedring af vejnettet omkring Algier	50	Nej
	2002	Genopbygning efter oversvømmelsesskader	45	Nej
I alt			544	
Egypten	2000	Genetablering og udvidelse af dræningsnet til landbrugsjord i Nildalen og Nildeltaet	50	Nej
	2000	Globalån til finansiering af små og mellemstore projekter	50	Nej
	2001	Opførelse af naturgasfyret kraftvarmeværk i Cairo	150	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter	30	Nej
	2002	Opførelse af naturgasfyret kraftværk	150	Nej
	2002	Udvidelse af Cairos metro	50	Nej
I alt			480	
Gaza-Vestbredden	2000	Globalån til finansiering af små og mellemstore projekter	10	Nej
I alt			10	

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Jordan	2000	Opførelse af produktionsanlæg til bromin og brominderivater i Safi på Det Døde Havs sydkyst	30	Nej
	2000	Udnyttelse af Eshidiya-fosfatminen i det sydøstlige Jordan	30	Nej
I alt			60	
Libanon	2002	Udvidelse af havneinfrastruktur	45	Nej
I alt			45	
Marokko	2000	Anlæggelse og forbedring af landeveje i de nordlige provinser	53	Nej
	2000	Udnyttelse af guldmine i Akka, sydlige Marokko	30	Ja
	2001	Opførelse af kraftværk med pumpelagring sydøst for Casablanca	90	Nej
	2001	Anlæggelse af to motorveje mellem Sidi El Yamani og Tanger samt mellem Casablanca og El Jadida	100	Nej
	2001	Forbedring af drikkevandsforsyningen i en række marokkanske byer	50	Nej
	2001	Rehabilitering af vandingsanlæg til landbruget tilhørende regionale agenturer til landbrugsudvikling	40	Nej
	2002	Forøgelse af kapaciteten af elforbindelserne mellem Marokko og to nabolande (Spanien og Algeriet)	120	Nej
	2002	Miljøbeskyttelse	20	Nej
I alt			503	

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Syrien	2002	Opførelse af regionalhospitaller og udstyr til disse	100	Nej
I alt			100	
Tunesien	2000	Opgradering af eltransmissions- og -distributionsnet	45	Nej
	2000	Udvidelse af den lette bybane i Tunis	30	Nej
	2000	Dobbeltspor på jernbanelinjen Tunis-Sousse og modernisering af jernbanenettet i Sousse-området	25	Nej
	2000	Udvikling af regionale systemer til håndtering af fast affald	25	Nej
	2000	Globallån til finansiering af små og mellemstore projekter	25	Nej
	2001	Modernisering og anlæggelse af vejnet omkring Bizerte-søen nord for Tunis	30	Nej
	2001	Modernisering af drikkevandsforsyning til østkystregionerne Sahel og Sfax	95	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter etableret af tunesiske virksomheder	100	Nej
	2002	Eltransport	150	Nej
	2002	Anlæggelse af betalings-motorvej	120	Nej
	2002	Modernisering af cementfabrik og udvidelse af produktionskapaciteten	20	Ja
I alt			665	

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Tyrkiet	2000	Udvidelse og modernisering af kloaknettet i Bursa vest for Ankara - Bursa su ve Kanalizasyon Isletmesi Buski	80	Nej
	2000	Genetablering og genopbygning af jordskælvsramte byinfrastrukturer	300	Nej
	2000	Genetablering og genopbygning af jordskælvsramte industri-anlæg	75	Nej
	2000	Ordninger til bekæmpelse af industrifurening, især modernisering af spildevandsbehandlingsanlæg og reduktion af luftforurening	70	Nej
	2000	Globallån til finansiering af små og mellemstore projekter	50	Nej
	2001	Spildevandsbehandling og kloaknet i byen Mersin ved Middelhavskysten	60	Nej
	2001	Byudvikling i Eskisehir	110	Nej
	2001	Genetablering og genopbygning af jordskælvsramte industri-anlæg	75	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter	125	Nej
	2002	Modernisering og anlæggelse af ekstra spor på ca. 500 km veje langs to prioriterede korridorer	225	Nej
	2002	Ombygning af anlæg til gaslagring	90	Nej
	2002	Levering af teknologi til IT-undervisning i primærskoler	50	Nej
	2002	Forbedring af vand- og kloakeringstjenester i mellemstore byer	40	Nej
I alt			1 350	
I ALT			3 757	

Tabel 4: Samfinansiering (mio. EUR)

Land	År	Projekt	Udgift	EIB	Multi-laterale institutioner	Bilaterale institutioner	Øvrige
Algeriet	2001	Færdiggørelse af forsyningsnet til drikkevand mellem Taksebt-dæmningen og Algier	540	225		30	285
	2002	Opførelse og drift af en cementfabrik	264	46	35		183
Egypten	2000	Genetablering og udvidelse af dræningsnet til landbrugsjord i Nildalen og Nildeltaet	284	50	52	42	140
	2001	Opførelse af naturgasfyret kraftvarmeværk i Cairo	426	150	146		130
	2002	Opførelse af naturgasfyret kraftvarmeværk	531	150		189	192
	2002	Udvidelse af Cairos metro	133	50		29	54
Marokko	2000	Bygning og modernisering af lokale veje	118	53		24	41
	2000	Udnyttelse af guldmine i vestlige Atlas	71	30		20	21
	2001	Opførelse af kraftværk med pumpelagring sydøst for Casablanca	230	90	84		56
	2001	Anlæggelse af to motorveje mellem Sidi El Yamani og Tanger samt mellem Casablanca og El Jadida	320	100	80	40	100
	2001	Forbedring af drikkevandsforsyningen i en række marokkanske byer	139	50		58	31
	2002	Forøgelse af kapaciteten af elforbindelserne mellem Marokko og to nabolande (Spanien og Algeriet)	362	120	82	50	110
Jordan	2000	Eshidiya Phosphate Mines B	116	30		15	71
	2000	Jordan Bromine Company B	85	30		18	37

Land	År	Projekt	Udgift	EIB	Multi-laterale institutioner	Bilaterale institutioner	Øvrige
Tunesien	2000	Dobbeltspor på jernbanelinje og modernisering af jernbanenet	81	25	21		35
	2000	Udvikling af regionale systemer til håndtering af fast affald	59	25		9	25
	2000	Udvidelse af den lette bybane i Tunis	67	30		13	24
	2001	Modernisering af drikkevandsforsyning til østkystregionerne Sahel og Sfax	199	95	34	25	45
	2002	Anlæggelse af betalingsmotorvej	310	120		110	80
Tyrkiet	2000	Genetablering og genopbygning af jordskælvsramte byinfrastrukturer	493	150	79		264
	2000	Genetablering og genopbygning af jordskælvsramte industrianlæg	493	150	79		264
	2001	Byudvikling i Eskisehir	232	110	28	48	46
	2002	Modernisering og anlæggelse af ekstra spor på ca. 500 km veje langs to prioriterede korridorer	927	225	315		387
	2002	Forbedring af vand- og kloakeringstjenester i mellemstore byer	96	40	51		5
Syrien	2002	Opførelse af regionalhospitaller og udstyr til disse	333	100		24	209
I ALT			6 909	2 244	1 086	744	2 835

EIB's långivning i Latinamerika og Asien**3.1 Mål og prioriteter**

Bankens finansiering i de støtteberettigede lande i Asien og Latinamerika (ALA) er forvaltet med henblik på at understøtte Fællesskabets politikker i henhold til betingelserne i mandatet.

Projekter finansieret af EIB skal tjene interesserne hos Den Europæiske Union og landet, hvor investeringen foretages (närmere oplysninger i tabel 4 nedenfor).

I den forbindelse har man lagt særlig vægt på at støtte EU's direkte udenlandske investeringer i ALA og i mindre udstrækning investeringer, der bidrager til regional integration, samt forbedring af miljøet i værtslandene. Fremover har Banken til hensigt fortsat at udvide sin støtte til regionale integrations- og miljøprojekter samt projekter til overførsel af europæisk teknologi og joint ventures med eller koncessioner til europæiske virksomheder.

3.2 Resultater og vurdering af transaktionerne pr. 31. december 2002

Banken har hidtil ydet 23 lån til ALA fordelt på 14 lande med et samlet lånebeløb på 1 113 mio. EUR under det nuværende mandat (ALA III). Beløbet udgør 45 % af det samlede beløb, der er til rådighed i den syvårige periode.

Med hensyn til den geografiske fordeling (se tabel 1 nedenfor) har Banken bestræbt sig på så vidt muligt at opretholde en rimelig balance mellem de to regioner og mellem de enkelte lande. I den henseende er det værd at erindre om, at mandatet ikke indeholder lofter for de enkelte lande, så den til rådighed værende finansiering kan udnyttes fuldt ud afhængigt af de konkrete investeringsmuligheder. Krisen i Asien sidst i 90'erne ødelagde investeringsklimaet og er forklaringen på en stor del af ubalancen sidst i 2002. Samtidig prioriterede man også til en vis grad områder eller lande, der er i færd med styrke deres forbindelser med Fællesskabet (ASEAN og Mercosur). Den procentvise fordeling af EIB-lånene afspejler det geografiske mønster for EU's direkte udenlandske investeringer i ALA-landene.

En stor andel af lånene (85 %) gik til låntagere i den private sektor, navnlig som støtte til europæiske investorer i området, idet man tilsigtede en afbalanceret fordeling af EU-projektdelegerne i henhold til oprindelsesland.

Når det er muligt og hensigtsmæssigt, samarbejder EIB med multilaterale udviklingsinstitutioner (Den asiatiske Udviklingsbank, Den Interamerikanske Udviklingsbank, International Finance Corporation) og de regionale udviklingsbanker. Der har ligeledes været tale om et aktivt samarbejde med den europæiske banksektor inden for både direkte fælles finansiering og garantier. I den undersøgte periode medfinansierede Banken 20 projekter (se tabel 5 nedenfor).

Tabel 1: Geografisk fordeling af EIB's långivning pr. 31. december 2002

INDGÅEDE LÅNEAFTALER			
Land	Antal lån	Beløb mio. EUR	%
Asien			
Kina	1	56	5%
Indonesien	3	148	13%
Filippinerne	1	93	8%
Sri Lanka	1	40	4%
Thailand	1	26	2%
Subtotal	7	363	32%
Latinamerika			
Argentina	5	219	20%
Brasilien	8	431	39%
Mexico	1	16	1%
Panama	1	54	5%
Regionalt Mellemerika*	1	30	3%
Subtotal	16	750	68%
I ALT	23	1 113	100%

* Globallån til Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua

Tabel 2: EIB-lån til Latinamerika og Asien fordelt på lande og sektorer

Land	Energi/ Miljø		Kommuni- kation		Vand og div.		Industri og tj.ydelser		Globallån		Indgåede lån i alt	
	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%	mio.	%
	EUR		EUR		EUR		EUR		EUR		EUR	
Asien												
Kina	0	0%	56	100%	0	0%	0	0%	0	0%	56	100%
Indonesien	70	47%	50	34%	0	0%	0	0%	28	19%	148	100%
Filippinerne	0	0%	0	0%	0	0%	93	100%	0	0%	93	100%
Sri Lanka	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	40	100%	40	100%
Thailand	0	0%	26	100%	0	0%	0	0%	0	0%	26	100%
Asien i alt	70	19%	132	36%	0	0%	93	26%	68	19%	363	100%
Latin- amerika												
Argentina	135	61%	0	0%	20	9%	64	29%	0	0%	219	100%
Brasilien	136	31%	113	26%	0	0%	182	42%	0	0%	431	100%
Mexico	0	0%	0	0%	0	0%	16	100%	0	0%	16	100%
Panama	0	0%	54	100%	0	0%	0	0%	0	0%	54	100%
Regionalt Mellem- amerika*	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	30	100%	30	100%
Latin- amerika i alt	271	36%	167	22%	20	3%	262	35%	30	4%	750	100%
I ALT	341	31%	299	27%	20	2%	355	32%	98	9%	1 113	100%

Der opnås en rimelig balance og diversificering hvad angår sektorfordelingen med Energi/Miljø, Industri og Kommunikation som de største sektorer (se tabel 2 ovenfor). Dette kan forklares ved, at EIB's aktiviteter i den private sektor i ALA hovedsagelig er markeds-/sektorrelaterede.

Ved projektudvælgelsen har Banken især ydet støtte til projekter, der har bidraget til en betydelig forbedring af tjenesterne i kraft af en mere effektiv ressourceudnyttelse samt en forbedring af miljøsituationen.

Banken har desuden fortsat sine bestræbelser på at yde finansiering til små og mellemstore virksomheder (SMV) gennem globallån. Under det nuværende mandat er der hidtil afsat 9 % af midlerne til sådanne faciliteter; denne andel ventes at vokse fremover.

Tabel 3: Indgåede EIB-låneaftaler i Latinamerika og Asien pr. 31 december 2002.

ASIEN				
Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Kina	2001	Anlæggelse af betalingsmotorvej og tilslutningsveje mellem Nanning og den vietnamesiske grænse	56	Nej
I alt			56	
Indonesien	2000	Udvidelse af Sumatras gastransmissionsnet, herunder projekter vedr. gaseksport til Singapore	70	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter	28	Ja
	2002	Udvidelse af mobilkommunikationsnettet	50	Ja
I alt			148	
Filippinerne	2001	Opførelse af et nyt samle- og testanlæg for integrerede kredsløb i Calamba nær Manila	93	Ja
I alt			93	
Sri Lanka	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter	40	Nej
I alt			40	
Thailand	2000	Opførelse af flyvekontrolkompleks i Bangkoks nye internationale lufthavn	26	Nej
I alt			26	
ASIEN I ALT			363	

LATIN-AMERIKA

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Argentina	2000	Udvidelse og konvertering af gasfyret kraftværk til kraftvarmeværk i Tucumán, nordlige Argentina	58	Ja
	2000	Udvidelse af vandforsynings- og kloaknet i Posadas og Garupá, i Misiones-provinsen, østlige Argentina	20	Ja
	2000	Opførelse af produktionslinje til glasbeholdere i Mendoza	17	Ja
	2001	Opførelse af gasfyret kraftværk i Buenos Aires-området	77	Ja
	2001	Produktion af gearkasser til personbiler i Córdoba	47	Ja
I alt			219	
Brasilien	2000	Modernisering og udvidelse af mobiltelefonnettet i seks nordøstlige delstater	58	Ja
	2000	Modernisering og udvidelse af mobiltelefonnettet i delstaterne Bahia og Sergipe, nordøstlige Brasilien	55	Ja
	2000	Modernisering af to anlæg til fremstilling af en ny serie af kompakte personbiler, delstaten São Paulo	91	Ja
	2001	Udvidelse og modernisering af naturgasdistributionsnettet i delstaten São Paulo	47	Ja
	2001	Udvidelse og modernisering af eltransmissions- og -distributionsnettet i delstaten São Paulo	34	Ja
	2001	Opførelse af koldvalsnings- og varmgalvaniseringsanlæg i delstaten Santa Catarina	58	Ja
	2001	Plantning af eukalyptusskove i delstaten Bahia til produktion af papirtræ	33	Ja
	2002	Udvidelse og modernisering af elnettet	55	Ja
I alt			431	

Mexico	2001	Opførelse af anlæg til glasfiberproduktion nær Puebla, østlige Mexico	16	Ja
I alt			16	
Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko- deling
Panama	2001	Modernisering og udvidelse af telekommunikationsanlæg	54	Ja
I alt			54	
Regionalt Mellemerika	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter	30	Nej
I alt			30	
LATINAMERIKA, I ALT			750	
ASIEN OG LATINAMERIKA, I ALT			1 113	

Tabel 4: Projekter af gensidig interesse i lande i Latinamerika og Asien

Land	År	Projekt	Gensidig interesse
ASIEN			
Kina	2001	Anlæggelse af betalingsmotorvej og tilslutningsveje mellem Nanning og den vietnamesiske grænse	Projektet fremmer det regionale samarbejde mellem Kina, Vietnam og andre lande i Mekong-subregionen samt den interne kommunikation. En europæisk konsulentvirksomhed har medvirket ved udarbejdelsen af projektet, og under gennemførelsen vil projektovervågningsenheden blive forstærket med en international konsulent.
Indonesien	2002	Udvidelse af mobilkommunikationsnettet	Låntager er en 100 % ejet filial af en europæisk bank. Projektet vil desuden omfatte overførsel af europæisk knowhow og teknologi inden for telekommunikationssektoren.
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter	Projektet er af gensidig interesse, idet (i) låntager er en majoritetsejet filial af en europæisk bank, og (ii) bevillingerne vil blive rettet mod investeringer, der foretages af EU-virksomheder, eller som udgør andre former for EU-interesse.
	2000	Udvidelse af Sumatras gastransmissionsnet, herunder en rørledning til gaseksport til Singapore	Projektet vil få positive virkninger for miljøet i både Indonesien og Singapore. Derudover vil det stimulere den regionale udvikling mellem Indonesien og Singapore, to af ASEAN's medlemsstater.
Filippinerne	2001	Opførelse af et nyt samle- og testanlæg for integrerede kredsløb i Calamba nær Manila	Projektet repræsenterer en betydelig investering for en større EU-baseret industrikoncern i Filippinerne. Det vil hjælpe en europæisk virksomhed, der opererer globalt, med at optimere sin produktionscyklus for halvledere og dermed forbedre dens internationale konkurrenceevne.
Sri Lanka	2002	Finansiering af små og mellemstore	Projektet er af gensidig interesse, idet (i) en af aktionærerne er en EU-baseret institution til udviklingsfinansiering, og (ii) bevillingerne vil blive rettet mod investeringer, der

		projekter	foretages af EU-virksomheder, eller som udgør andre former for EU-interesse.
Thailand	2000	Opførelse af flyvekontrolkompleks i Bangkoks nye internationale lufthavn	Projektet er af gensidig interesse i kraft af den forbedrede kommunikation mellem Thailand og EU. Projektet stimulerer ligeledes den regionale udvikling og integration.

Land	År	Projekt	Gensidig interesse
LATIN-AMERIKA			
Argentina	2001	Opførelse af gasfyret kraftværk i Buenos Aires-området	Projektet rummer en høj grad af gensidig interesse, idet to europæiske aktionærer, ENDESA og REPSOL, deltager. Det vil styrke konkurrenceevnen for en europæisk tjenesteydelsesvirksomhed ud over hjemmemarkedet inden for EU.
	2001	Produktion af gearkasser til personbiler i Córdoba-provinsen	Projektet gennemføres af en filial af en førende europæisk virksomhed, Volkswagen-koncernen, som generelt indtager en fremtrædende stilling i Latinamerika. Projektet vil medføre teknologioverførsel fra Europa, skabe arbejdspladser og bidrage til at udvikle landets eksport af autokomponenter.
	2000	Udvidelse og konvertering af gasfyret kraftværk til kraftvarmeværk i Tucumán, nordlige Argentina	Ud over deltagelsen af en europæisk aktionær (REPSOL) vil projektet medføre overførsel af teknologi og derved give mulighed for en mere effektiv udnyttelse af lokale energiressourcer. Handelsbanker bidrager med samfinansiering under en COFACE-facilitet samt ved garantistillelse.
	2000	Udvidelse af vandforsynings- og kloaknet i Posadas og Garupá i Misiones-provinsen, østlige Argentina	Der vil være tale om en europæisk aktionær (Dragados-koncernen), og projektet vil omfatte teknologioverførsel og medføre positive miljøvirkninger. Handelsbanker deltager i form af garantistillelse.
Brasilien	2002	Udvidelse og modernisering af elnettet	Låntager er et selskab, der ejes og drives af et EU-selskab. Under projektet vil man udvide og forbedre infrastrukturen i et meget fattigt område.

	2001	Udvidelse og modernisering af naturgasdistributionsnettet i delstaten São Paulo	Projektet gennemføres af Comgás, som ejes og drives af EU-selskaber (BG og Shell). Projektet vil bidrage til at styrke disse selskabers konkurrenceevne. Det vil desuden bidrage til at forbedre miljøet og til den regionale integration i den sydligste del af Latinamerika.
	2001	Udvidelse og modernisering af eltransmissions- og -distributionsnettet i delstaten São Paulo	Projektet gennemføres af et joint venture med omfattende europæisk deltagelse og ledelsesmæssig kontrol. Der bliver også tale om videnovertagelse fra Europa. Den finansielle mellemmand, Banco BBA Creditanstalt, S.A., har en europæisk aktionær, Bank Austria Group, der besidder 48 % af kapitalen.
	2001	Opførelse af koldvalsnings- og varmgalvaniseringsanlæg i delstaten Santa Catarina	Projektet ledes og ejes delvis og drives af Arcelor, et førende europæisk selskab inden for sin sektor. Det vil også støtte de internationale vækststrategier for Arcelors hovedkunder og indebære en betydelig teknologiovertagelse fra Europa. Den kontrahent, der er valgt til at opføre de centrale anlæg, er europæisk, og det samme gælder udstyrsleverandører.
Land	År	Projekt	Gensidig interesse
Brasilien (se også foregående side)	2001	Plantning af eukalyptusskove i delstaten Bahia til produktion af papirtræ	Projektet gennemføres af et selskab, der ejes og ledes af det finske Stora-Enso i et joint venture med to brasilianske selskaber, og vil hjælpe dette EU-selskab med at konsolidere sin tilstedeværelse i Latinamerika og sikre det en kilde til billigere råvarer af høj kvalitet, hvilket vil bidrage til dets internationale konkurrenceevne. Projektet vil ligeledes have en samlet positiv indvirkning på miljøet, og det er i overensstemmelse med anbefalingerne i Kyoto-protokollen samt med EU's politik vedrørende klimaændringer.
	2000	Modernisering og udvidelse af mobiltelefonnettet i seks nordøstlige delstater	Et selskab, der ejes, ledes og drives af en førende europæisk aktionær, Telecom Italia, vil gennemføre projektet. TI har foretaget massive strategiske og langsigtede investeringer i Latinamerika i almindelighed og i Brasilien i særdeleshed. Projektet har desuden et betydeligt udviklingspotentiale i en underudviklet region, som historisk er blevet overset af kommercielle långivere.

	2000	Modernisering og udvidelse af mobiltelefonnettet i delstaterne Bahia og Sergipe, nordøstlige Brasilien	Projektet gennemføres af et selskab, der ejes, ledes og drives af førende europæiske aktionærer med et strategisk, langsigtet engagement i Latinamerika og navnlig Brasilien. I lighed med ovennævnte projekt giver dette projekt Banken mulighed for at støtte en underudviklet region, som historisk er blevet overset af kommercielle långivere.
	2000	Modernisering af to anlæg til fremstilling af en ny serie af kompakte personbiler, delstaten São Paulo	Projektet vil blive gennemført af en filial af en førende europæisk virksomhed, Volkswagen-koncernen, som generelt indtager en fremtrædende stilling i Latinamerika i almindelighed og i Brasilien i særdeleshed. Projektet vil indebære teknologioverførsel fra Europa. Det vil desuden bidrage til at bevare arbejdspladser og forbedre kvaliteten af den brasilianske bilpark med hensyn til emissioner og sikkerhed samt bidrage til modernisering af den lokale fremstillingsindustri.
Mexico	2001	Opførelse af anlæg til glasfiberproduktion nær Puebla, østlige Mexico	Vetrotex America S.A. tilhører Saint-Gobain-koncernen. Projektet vil bidrage til at øge en europæisk koncerns konkurrenceevne i Nordamerika og til dens samlede vækst.
Panama	2001	Modernisering og udvidelse af telekommunikationsanlæg	Der er tale om et joint venture med en høj grad af europæisk deltagelse og ledelsesmæssig kontrol gennem Cable and Wireless-koncernen. Projektet vil omfatte overførsel af teknologi og knowhow og styrke tilstedeværelsen for et af sektorens største europæiske selskaber på det panamanske marked.
Regionalt Mellemamerika	2002	Finansiering af små og mellemstore projekter	Projektet er af gensidig interesse, idet långivningen målrettes mod investeringer foretaget af filialer af EU-virksomheder eller joint ventures mellem EU og Mellemamerika, eller som omfatter andre former for EU-interesse.

Tabel 5: Samfinansiering (mio. EUR)

Land	År	Projekt	Udgift	EIB	Multilaterale institutioner*	Bilaterale og regionale institutioner	Øvrige
						**	
Argentina	2000	Udvidelse og konvertering af gasfyret kraftværk til kraftvarmeværk i Tucumán	205	58			147
	2000	Udvidelse af vandforsynings- og kloaknet	71	20	23		28
	2000	Bygning af anlæg til produktion af glasbeholdere	57	17			40
	2001	Produktion af gearkasser til personbiler	167	47		113	7
	2001	Opførelse af naturgasfyret kraftværk	433	77			356
Brasilien	2000	Modernisering af to bilfabrikker	1 675	91		837	747
	2000	Mobiltelefoni i seks nordøstlige stater	300	58		53	189
	2000	Mobiltelefoni i Bahia og Sergipe	174	55		38	81
	2001	Opførelse af koldvalsnings- og varmgalvaniseringsanlæg	462	58		178	226
	2001	Naturgasdistribution, São Paulo	189	47		95	47
	2001	Eltransmission, Rio de Janeiro	254	34			220
	2001	Plantning af eukalyptusskov	73	33			40
	2002	Udvidelse af elektricitetsnet	223	55		56	112
Kina	2001	Anlæggelse af betalingsmotorvej og tilkørselsveje	521	56	170		295
Indonesien	2000	Udvidelse af Sumatras gastransmissionsnet	750	70	217	194	269

	2002	Udvidelse af mobilkommunikationsnet	1 370	50	140	1 180
Mexico	2001	Glasfiberanlæg	95	16		79
Panama	2001	Telekommunikation	278	54		224
Filippinerne	2001	Opførelse af et nyt samle- og testanlæg for integrerede kredsløb	415	93		322
Thailand	2000	Flyvekontrol	70	26		44
I ALT			7 782	1 015	410	1 704
						4 653

* International Finance Corporation, Den asiatiske Udviklingsbank, Den Interamerikanske Udviklingsbank

** f.eks. KfW, BNDES (Brasiliens nationale udviklingsbank)

EIB's långivning i Den Sydafrikanske Republik

4.1 Mål og prioriteter

Efter afskaffelsen af det tidligere apartheidstyre og genindførelsen af en demokratisk valgt regering i Den Sydafrikanske Republik ("RSA") bad Rådet Banken indlede et udlånsprogram i landet, og i 1995 underskrev Banken og RSA den første rammeaftale. Kommissionen havde et bistandsprogram over for Sydafrika på omkring 130 mio. EUR om året, og Bankens finansiering opfattes som en supplerende finansieringskilde inden for EU's støtteprogram til landet.

Målsætningen for Bankens program er at bidrage til den økonomiske udvikling af RSA - navnlig ved at fremme væksten inden for økonomien under særlig hensyntagen til de historiske forskelle mellem forskellige dele af befolkningen og behovet for at forbedre levevilkårene og skabe bedre økonomiske muligheder for traditionelt dårligt stillede personer.

4.2 Resultater og vurdering af transaktionerne pr. 31. december 2002

30 % af mandatet var forpligtet og 18 % udbetalt ved udgangen af 2002, hvilket er helt i henhold til målsætningen.

Låntagerprofil og finansieringssektorer Ved programmets start indledte Banken en dialog - som nu løbende fortsættes - med det sydafrikanske finansministerium om retningslinjerne for Bankens program samt den type af låntagere og projekter, som Banken skal sigte mod at støtte.

Man enedes om, at der generelt skal stilles finansiering til rådighed for ministerier i centralregeringen (til tjenester som vandforsyning), halvoffentlige selskaber (som den sydafrikanske udviklingsbank og Eskom) og den private sektor (banker og industriselskaber). Denne målsætning er nu gennemført, og bankens låntagere omfatter organisationer inden for såvel den offentlige som den private sektor.

Tabel 1: EIB's låneaktiviteter i Den Sydafrikanske Republik

Land	År	Beskrivelse	Mio. EUR	Risiko-delning
RSA	2000	Globallån til finansiering af små og mellemstore infrastrukturprojekter	50	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore infrastrukturprojekter	40	Nej
	2001	Modernisering og teknisk opgradering af N1 mellem Pretoria og Warmbaths i nord og N4 mellem Pretoria og Botswanas grænse i vest	50	Nej
	2001	Finansiering af små og mellemstore projekter	60	Nej
	2001	Eltransmission	2	
	2002	Finansiering af små og mellemstore infrastrukturprojekter	50	Nej
I ALT			252	

Kendetegn ved Bankens långivning - løbetid og valuta Bankens långivning i Sydafrika er attraktiv af to årsager:

- **Lang løbetid:** Sydafrika kan finde kort- og mellemfristede kreditter på de oversøiske kapitalmarkeder, men de egner sig ikke til finansiering af langsigtede udviklingsprojekter, idet midlerne kan strømme ud af landet lige så let, som de strømmer ind. Bankens faciliteter, en løbetid på op til 25 år for langsigtede infrastrukturinvesteringer, har været meget nyttige i denne henseende.
- **Finansiering i lokal valuta:** Bankens AAA-kreditværdighed har sammen med et forholdsvis veludviklet randmarked har betydet, at Banken kan udstede euro-rand-obligationer og få udstedt statsobligationer i rand, hvilket betyder, at dens lån til sydafrikanske låntagere kan denomineres i rand. Til projekter på det lokale marked - typisk forsyningsvirksomheder med indtægter i lokal valuta - har Bankens lån med lang løbetid i lokal valuta været særligt nyttige, idet man har kunnet undgå kursrisikoen.

Risikokapital til nye iværksættere. I 2001 anmodede Kommissionen - i samråd med de sydafrikanske myndigheder - Banken om at forvalte en del (50 mio. EUR) af dens bistandsprogram i form af en finansieringsfacilitet for risikokapital til nye iværksættere fra grupperne af traditionelt dårligt stillede personer, navnlig tilrådighedsstillelse af egenkapital. Denne ordning kanaliseres hovedsagelig gennem Industrial Development Corporation of South Africa og har fået en meget lovende start, idet man har ydet finansiering til 25 delprojekter (17 % af den samlede facilitet) i de første seks måneder efter starten i marts 2002.

BEGRUNDELSE

Dette forslag drejer sig om en revision for resten af mandatperioden af Fællesskabets budgetgaranti til Den Europæiske Investeringsbank for lån, som den yder af egne midler i forskellige tredjelande. Ændringerne foreslås efter den midtvejsevaluering, der blev gennemført i overensstemmelse med artikel 1 i Rådets afgørelse 2000/24/EF²⁴, som ændret.

Det nuværende samlede låneloft beløber sig til 19 460 mio. EUR, som fordeler sig således:

– Central- og Østeuropa (CEEC) ²⁵	9 280 mio. EUR
– Middelhavslande (MED)	6 425 mio. EUR
– Latinamerika og Asien (ALA)	2 480 mio. EUR
– Den Sydafrikanske Republik (RSA)	825 mio. EUR
– Særligt handlingsprogram vedrørende toldunionen EF/Tyrkiet (særligt handlingsprogram for Tyrkiet)	450 mio. EUR

Derudover har fællesskabsgarantien til dækning af den særlige jordskælvsfacilitet til fordel for Tyrkiet i henhold til afgørelse 1999/786/EF²⁶ (TERRA) form af en udvidelse af generalgarantien under afgørelse 2000/24/EF. Låneloftet for TERRA beløber sig til 600 mio. EUR. Det samlede nuværende låneloft beløber sig derfor til 20 060 mio. EUR.

Den forventede udnyttelse af de forskellige regionale bevillinger gennem den resterende mandatperiode, som følger af "Corporate Operational Plan" (COP), der blev godkendt af EIB's bestyrelse i december 2002, tyder på en samlet garanteret långivning, der ligger en smule over det samlede låneloft under mandatet. Under hensyntagen til dels disse skøn og dels udviklingen i prioriteterne i Fællesskabets eksterne politik foreslår Kommissionen følgende ændringer:

1. EN NY GEOGRAFISK FORDELING AF LÅNGIVNINGEN UNDER DET NUVÆRENDE MANDAT INDEN FOR DET NUVÆRENDE LÅNELOFT PÅ 19 460 MIO. EUR²⁷

Konkret foreslås det:

- at omlægge den nuværende långivning til de central- og østeuropæiske lande til at omfatte Bulgarien, Rumænien, Tyrkiet og det vestlige Balkan²⁸ (en ny bevilling til de sydøstlige nabolande) i overensstemmelse med aftalen i København om at finansiere førtiltrædelsesstøtten til Tyrkiet for 2004 over budgetposten "førtiltrædelsesstrategi" i de finansielle overslag. Et beløb på 2 085 mio. EUR vil blive overført til denne nye bevilling fra Middelhavsbevillingen. Dette beløb svarer til Tyrkiets andel i MED-mandatet

²⁴ EFT L 9 af 13.1.2000, s. 24.

²⁵ Inklusive det vestlige Balkan (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Serbien og Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien).

²⁶ EFT L 308 af 3.12.1999, s. 35.

²⁷ Eksklusive TERRA (600 mio. EUR).

²⁸ Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Serbien og Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

frem til udgangen af 2002. Loftet for denne nye bevilling beløber sig til 9 185 mio. EUR

- at omlægge den nye lånebevilling til MED med henblik på at tage højde for den forventede långivning under FEMIP efter Det Europæiske Råd i Barcelona i marts 2002 og i overensstemmelse med initiativet om "Det bredere europæiske naboskab"²⁹. Efter overførslen af bevillingen til Tyrkiet vil det reviderede låneloft til MED beløbe sig til 6 520 mio. EUR.

2. EN BEGRÆNSET GEOGRAFISK UDVIDELSE AF MANDATET TIL AT OMFATTE RUSLAND OG DE VESTLIGE NYE UAFHÆNGIGE STATER (DE VESTLIGE NIS-LANDE)

Kommissionens meddelelse om "Det bredere europæiske naboskab" opererer med en gradvis og målrettet udvidelse af EIB's generallånemandat til at omfatte Rusland, Ukraine, Moldova (og i sidste ende Belarus) i nært samarbejde med EBGU og andre relevante internationale finansieringsinstitutioner. En udvidelse af EIB's aktiviteter vil have til formål at belønne den reformindsats, som de nye nabolande har iværksat. Udvidelsen vil afspejle regionens store politiske betydning for EU samt behovet for de øgede investeringer i infrastruktur, som EIB-projekter vil kunne give anledning til. For Ruslands vedkommende vil långivningen desuden være baseret på de erfaringer, der er gjort under det nuværende lånemandat via de lån, der er ydet til støtte for miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyt. EIB-långivningen vil blive aktiveret for et land ad gangen og være betinget af, at der gøres en passende reformindsats i de pågældende lande, som dette påvises gennem tilslutning til handlingsplaner, der er aftalt i fællesskab. Dog vil udvidelsen for Ruslands vedkommende gælde for projekter, hvortil der på nuværende tidspunkt kan ydes lån i henhold til Rådets afgørelse 2001/777/EF³⁰, så snart låneloftet på 100 mio. EUR under afgørelsen er nået.

På grund af den tid, der er nødvendig for gennemførelsen, er det kun realistisk at operere med et mindre beløb for perioden frem til 2006. Den første lånebevilling vil beløbe sig til i alt 300 mio. EUR for de implicerede lande.

De 300 mio. EUR, der påtænkes bevilget til denne nye gruppe af lande, vil ligge ud over det samlede låneloft, der er fastsat ved Rådets afgørelse 2000/24/EF for det nuværende sæt af regioner. Men bevillingen bør være underlagt de samme regler som det generelle mandat og falde ind under den blankogarantidækning på 65 %, der gælder for det samlede mandat.

²⁹ "Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd", meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet KOM(2003) 104.

³⁰ EFT L 292 af 9.11.2001, s. 41.

Foreslåede reviderede lånelofter

(mio. EUR)

Region	Undertegnede lån	Reviderede mandatfremskrivninger				Foreslåede reviderede lånelofter
	2000-2002	2003	2004	2005	2006	
Sydøstlige nabolande	3 675	1 170	1 330	1 505	1 505	9 185
MED	2 407	1 038	925	1 050	1 100	6 520
ALA	1 113	350	350	333	334	2 480
RSA	252	115	138	160	160	825
Særligt handlingsprogram for Tyrkiet	130	160	160	0	0	450
I alt	7 577	2 833	2 903	3 048	3 099	19 460
Rusland og de vestlige NIS-lande ³¹			50	100	150	300
Samlede EIB-lån under det reviderede mandat (eksklusive TERRA)	7 577	2 833	2 953	3 148	3 249	19 760

3. EN REVIDERET DEFINITION AF DE POLITISKE RISICI

Siden vedtagelsen af Rådets afgørelse 2000/24/EF i 1999 har EIB's erfaringer vist, at den øgede långivning som led i private/offentlige partnerskaber (eller tilsvarende projekter) nødvendiggør en udvidelse af definitionen af de politiske risici, så den omfatter tilfælde, der drejer sig om kontraktbrud i forbindelse med visse kontrakter (f.eks. koncessions- eller off-take-aftaler) begået af værtsregeringen (eller de lokale offentlige myndigheder) og efterfølgende manglende håndhævelse af en voldgiftskendelse eller tilsvarende imod værtsregeringen. Det foreslås derfor at udvide den politiske risikodækning til at omfatte kontraktbrud i kombination med manglende mulighed for at gå rettens vej.

³¹ De vestlige nye uafhængige stater (Ukraine, Moldova og Belarus).

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ændring af afgørelse 2000/24/EF for at tage højde for udvidelsen af Den Europæiske Union og EU's nye naboskabspolitik for det bredere Europa

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen³²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Tiltrædelsestraktaterne, der blev undertegnet den 16. april 2003, skal efter planen træde i kraft den 1. maj 2004.
- (2) Den rapport³⁴, Kommissionen har udarbejdet i overensstemmelse med artikel 1, stk. 1, tredje afsnit, i Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til projekter uden for Fællesskabet (Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien samt Den Sydafrikanske Republik)³⁵, konkluderer, at der er behov for visse ændringer i afgørelsen, især i lyset af udvidelsen af Den Europæiske Union.
- (3) Det Europæiske Råd i København den 12. og 13. december 2002 konkluderede, at førtiltrædelsesstøtten til Tyrkiet fra og med 2004 vil blive finansieret over budgetposten "førtiltrædelsesudgifter".
- (4) Der bør planlægges en betinget udvidelse af Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) generallånemandat til at omfatte Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande) for at støtte den politik, der er baseret på Kommissionens meddelelse "Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd"³⁶.

³² EFT C , , s. .

³³ EFT C , , s. .

³⁴ KOM(2003) [...].

³⁵ EFT L 9 af 13.1.2000, s. 24. Afgørelsen er senest ændret ved afgørelse 2001/778/EF (EFT L 292 af 9.11.2001, s. 43).

³⁶ KOM(2003) 104.

- (5) EIB's långivning i henhold til Rådets afgørelse 2001/777/EF af 6. november 2001 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med en særlig långivningsaktion til fordel for udvalgte miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst som led i den nordlige dimension³⁷ er ved at nærme sig låneloftet.
- (6) Siden vedtagelsen af afgørelse 2000/24/EF har EIB's erfaringer med den skiftende praksis i henseende til investeringsgarantier vist, at der er behov for at tage omfanget af de politiske risici, der er dækket under fællesskabsgarantien, op til fornyet overvejelse.
- (7) Under risikodelingsordningen bør budgetgarantien ud over politiske risici i form af manglende overførsel af valuta, ekspropriation, krig og civile uroligheder også dække risici affødt af manglende mulighed for at gå rettens vej ved kontraktbrud i forbindelse med visse kontrakter begået af tredjelandets regering eller andre myndigheder.
- (8) De finansielle overslag for 2000-2006 i henhold til den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren³⁸ omfatter et loft for lånegarantireserven i Fællesskabets budget på 200 mio. EUR pr. år.
- (9) Afgørelse 2000/24/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (10) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for vedtagelsen af denne afgørelse end artikel 308 -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Afgørelse 2000/24/EF ændres således:

1. Artikel 1 ændres således:
 - (a) stk. 1 ændres således:
 - (i) første afsnit affattes således:

“Fællesskabet yder Den Europæiske Investeringsbank (EIB) en generalgaranti til dækning af alle udeblevne, men forfaldne afdrag på lån, som den i overensstemmelse med sine sædvanlige kriterier og til støtte for de relevante mål for Fællesskabets eksterne politikker har ydet til investeringsprojekter i de sydøstlige nabolande, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien, Den Sydafrikanske Republik samt Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande).”

³⁷ EFT L 292 af 9.11.2001, s. 41.

³⁸ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

(ii) andet afsnit, andet punktum, affattes således:

“Det samlede låneloft beløber sig til 19 760 mio. EUR fordelt således:

- sydøstlige nabolande:
9 185 mio. EUR
- Middelhavslande:
6 520 mio. EUR
- Latinamerika og Asien:
2 480 mio. EUR
- Den Sydafrikanske Republik:
825 mio. EUR
- særligt handlingsprogram til støtte for konsolideringen og intensiveringen af toldunionen EF-Tyrkiet:
450 mio. EUR
- Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande):
300 mio. EUR

og skal være udnyttet senest den 31. januar 2007. Der tages højde for allerede undertegnede lån i form af et fradrag i de regionale lånelofter. Den reelle mulighed for at udnytte låneloftet for Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande) er dog betinget af, at landene opfylder særlige betingelser, der er fastsat af Kommissionen i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse "Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd". Kommissionen giver bemyndigelse til frigivelse af låneloftet for Rusland og de vestlige nye uafhængige stater for et land ad gangen. For Ruslands vedkommende vil projekter, der opfylder kriterierne i artikel 2, stk. 3, i Rådets afgørelse 2001/777/EF, dog være låneberettigede, så snart låneloftet på 100 mio. EUR under afgørelsen er nået”.

(b) stk. 2 ændres således:

(i) første led affattes således:

“– *sydøstlige nabolande*: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Rumænien, Serbien og Montenegro og Tyrkiet”

(ii) i andet led udgår ordene “Cypern”, “Malta” og “Tyrkiet”

(iii) følgende led indsættes:

“– *Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande)*: Belarus, Moldova, Rusland og Ukraine”.

2. I artikel 2 indsættes følgende afsnit:

"Kommissionen aflægger rapport om anvendelsen af denne afgørelse senest den 31. juli 2006."

Artikel 2

Denne afgørelse får virkning fra den 1. maj 2004.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*

FINANSIERINGSOVERSIGT

DATO:

1.	<p>BUDGETPOST: Artikel B0-220: Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lån, der ydes tredjelande i Middelhavsområdet af Den Europæiske Investeringsbank Artikel B0-221: Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lån, der ydes af Den Europæiske Investeringsbank i tredjelande i Central- og Østeuropa og det vestlige Balkan Artikel B0-222: Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lån ydet af Den Europæiske Investeringsbank til andre tredjelande.</p>	<p>BEVILLINGER: p.m.</p>		
2.	<p>BETEGNELSE: Udvidelse af Det Europæiske Fællesskabs garanti for lån ydet af Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at omfatte Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande - Ukraine, Moldova og Belarus) og justering af fordelingen af lånelofterne mellem følgende regioner: - Middelhavslandene - de sydøstlige nabolande (Central- og Østeuropa, det vestlige Balkan og Tyrkiet).</p>			
3.	<p>RETSGRUNDLAG: Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2000/24/EF for at tage højde for udvidelsen af Den Europæiske Union og EU's nye naboskabspolitik for det bredere Europa.</p>			
4.	<p>FORMÅL: Udvidelsen af EIB's generallånemandat til at omfatte Rusland og de vestlige NIS-lande har til formål at støtte EU's nye naboskabspolitik og de mål, der fastsættes i denne nye ramme. Kommissionens meddelelse "Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd" (KOM(2003) 104 af 11. marts 2003) opererer med en gradvis og målrettet udvidelse af EIB's generallånemandat til at omfatte Rusland, Ukraine, Moldova (og i sidste ende Belarus) i nært samarbejde med EBGU og de øvrige relevante internationale finansieringsinstitutioner. De 300 mio. EUR, der afsættes til denne nye gruppe af lande, ligger ud over det samlede låneloft fastsat ved rådsafgørelsen for det nuværende sæt af regioner og forhøjer EIB's mandat fra 20 060 mio. EUR til 20 360 mio. EUR. Budgetposten har til formål at give budgetmæssig dækning for garantier ydet af Det Europæiske Fællesskab til Den Europæiske Investeringsbank. Udvidelsen af garantien til den nye region med 300 mio. EUR vil blive opført på budgetpost B0-222: Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lån ydet af Den Europæiske Investeringsbank til andre tredjelande. Ændringen af fordelingen af lånelofterne mellem de øvrige regioner har ingen budgetmæssig virkning som sådan, fordi Fællesskabets garanti til EIB er global. Det samlede låneloft vil blive fordelt på følgende måde: -sydøstlige nabolande: 9 185 mio. EUR (i stedet for 9 280 mio. EUR, men inklusive Tyrkiet) -Middelhavslande: 6 520 mio. EUR (i stedet for 6 425 mio. EUR, men eksklusive Tyrkiet) -Latinamerika og Asien: 2 480 mio. EUR (uændret) -Den Sydafrikanske Republik: 825 mio. EUR (uændret) -særligt handlingsprogram til støtte for konsolideringen og intensiveringen af toldunionen EF-Tyrkiet: 450 mio. EUR (uændret) -TERRA: 600 mio. EUR (uændret) <i>Subtotal: 20 060 mio. EUR</i> -Rusland og de vestlige NIS-lande: 300 mio. EUR <i>I alt: 20 360 mio. EUR</i></p>			
5.	<p>FINANSIELLE VIRKNINGER Kun i tilfælde af træk på garantien</p>	<p>2004 (mio. EUR)</p>	<p>2005 (mio. EUR)</p>	<p>2006 (mio. EUR)</p>
5.0	<p>UDGIFTER - OVER EF-BUDGETTET Den direkte budgetmæssige virkning af udvidelsen hidrører fra de obligatoriske udgifter i tilknytning til mekanismen i garantifonden for aktioner i forhold til tredjeland.</p>	<p>[2,9]</p>	<p>[5,9]</p>	<p>[8,8]</p>

5.2	<p>BEREGNINGSMÅDE:</p> <p>Den direkte budgetmæssige virkning af udvidelsen hidrører fra mekanismen i garantifonden og berører udnyttelsen af reserven til garantifonden. Den er beregnet efter de nugældende regler for fonden: størrelsen af det garanterede lån * blankogarantisatsen * tilførselssatsen = 300 mio. EUR * 65 % * 9 % = 17,55 mio. EUR. Lånene skal efter planen undertegnes i 2004 for 50 mio. EUR, i 2005 for 100 mio. EUR og i 2006 for 150 mio. EUR.</p> <p>EIB's skøn for långivningen i løbet af disse år og Kommissionens skøn for Euratom-lån og makrofinansiel bistand giver tilstrækkelig margen til at finansiere den foreslåede udvidelse af mandatet fra reserven til garantifonden.</p> <p>På budgetposten til støtte for Fællesskabets garanti opføres et "p.m.". Skulle EIB aktivere Fællesskabets garanti, vil garantifonden intervenere. Der vil først blive trukket på Fællesskabets budget, når fondens midler er udtømt. Som følge heraf kan størrelsen af og tidspunktet for et eventuelt træk på denne budgetpost ikke beregnes på forhånd og skulle ikke finde sted, eftersom garantifondsmechanismen netop er oprettet for at undgå direkte træk på Fællesskabets budget.</p>
6.0	<p>KAN PROJEKTET FINANSIERES GENNEM BEVILLINGER OPFØRT UNDER DET RELEVANTE KAPITEL I DET LØBENDE BUDGET? JA</p>
BEMÆRKNINGER:	